

Bělohradské listy

6 / 2012

Vydáno 23. 11. 2012 • Ročník XII • Cena 16 Kč

Josef Bareš

6-7

Stoletá Wagnerova chalupa

8-9

Finské školství

12-13

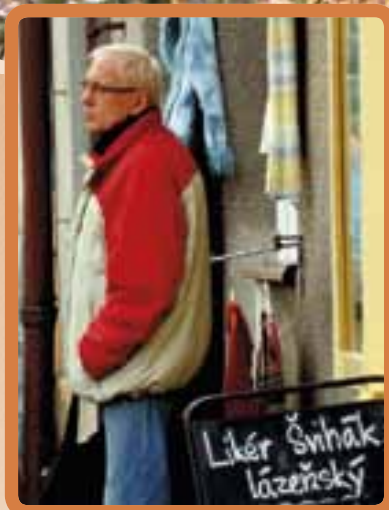
Vzpomínková akce

22

Sjezd rodáků v Lánech

Objektivem Bělohradských listů

Foto:
Andrea Masáková, Alena Flégllová,
Ladislav Stuchlík, Jan Řehounek

**2 OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ****3 FEJETON**
(STANISLAV RUDOLF)**4 ZEPTALI JSME SE ZA VÁS****5 STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE****6-7 VZPOMÍNKA NA JOSEFA BAREŠE**
(ANTONIE VANIŠOVÁ)**8-9 STOLETÁ WAGNEROVA CHALUPA**
(HANA FRIEDRICHOVÁ)**10-11 NEUVĚŘITELNÝ NÁVRH
ZRUŠIT STÁTNÍ SPRÁVU
NA NAŠICH MĚSTECH**
(MIROSLAV UCHYTL)**12-13 FINSKÉ ŠKOLSTVÍ**
(JAROSLAV JIRÁSKO)**14-15 MÍSTNÍ NÁZVY V BRTVI,
JAK SE ZRODILY A PŘÍBĚHY
K NIM SE VÁŽÍCI**
(JOSEF ŠPŮR, EDUARD ČELIŠ)**16 BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA**
(ALENA FLÉGLOVÁ)**17 BĚLOHRADSKOLÁZEŇSKÉ
MILOSTNÉ DOBRODRUŽSTVÍ**
(JAN ŘEHOUNEK)**18 Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ****19 UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI****20 NORA A VALÉRIE - MAŽORETKY**
(EDUARD ČELIŠ)**21 BĚLOHRADSKÝ FOTBAL**
(EDUARD ČELIŠ)**22 VZPOMÍNKOVÁ AKCE
NA POPRAVENÉ ZA HEYDRICHIÁDY**
(LADISLAV STUHLÍK)**23 CHRÁM ZVĚSTOVÁNÍ PANNY
MARIE V MILETÍNĚ**
(ANTONIE VANIŠOVÁ)**FOTOGRAFIE NA OBÁLCE**
STRANA 1
LADISLAV STUHLÍK
PODZIMNÍ MLHYSTRANA 24
ALENA FLÉGLOVÁ
LOVEC A KŇOUR**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 25. 1. 2013**

Bělohradské listy
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš,
Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčír, Václav
Lejdar, Iva Plecháčová, Josef Špůr, Ing. Pavel Šubr, Mgr.
Antonie Vanišová.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

A zlatoušky na stěně...

Četl jsem někde, že nejfrekventovanějším slovem v češtině je slovo tak.
Tak - a mám to! Tak jdeme! Tak a dost!

Možná, že je to pravda. Ale dal bych krk za to, že slovem, které v tomto čase máme nejčastěji na jazyku, jsou VÁNOCE!

Jistě, jinou představu o nich mají ženy, jinou my, tedy ten nepodstatný zbytek společnosti. Pro nás, muže, nejsou symbolem Vánoc už v říjnu perfektně vyčištěná okna, napečené cukroví, setřený prach ve všech místnostech, ale především Štědrý den. Ten den s koledami, zářícím stromečkem a večerí, při které si pochutnáme na kapříkovi, rozdělíme dárky a pak sáhneme po ovladači a pustíme si premiérově Tři oříšky pro Popelku, Pyšnou princeznu nebo Mrazíka.

Víte, co je ale hrozné? Trávit Štědrý večer v jiné rodině. Prožil jsem to jen jednou v životě a dodnes z toho mívám mindrák. Už nevím proč, ale na oslavu Vánoc nás pozvali tehdy naši kamarádi. Také už manželé.

Čekal jsem, že oslava Ježíškova narození bude probíhat přibližně stejně jako u nás. Omyl! Baruška s Jeníkem si na trhu nekoupili, a tedy ani nezdobili, vánoční stromeček. Protože oba byli zřejmě jenom příležitostně věřící, marne jsme u nich pátrali aspoň po svíčke nebo papírovém betlémku. Nikde nic!

K slavnostní štedrovečerní večeři jsme tam dostali vepřové s houskovými knedlíky. Hrůza!!! Přitom já se tolik těšil na tradiční kapři řízky. Nic z toho se na stole neobjevilo.

„My si dárečky nedáváme!“ prohlásila Baruška, když jsme jim později vnutili krabici s dárkem.

Jeník poděkoval a upřesnil, že oni si už jako společný dárek dali v létě do špajzu nové regály. Pán domu byl navíc natolik ochotný, že povstal a chtěl nám je ukázat. Nějak jsme to raději zamluvili.

Moje žena Jarka je asi víc tolerantní, takže zde mnohé nedostatky v podivné oslavě Štědrého večera velkoryse přehlédla. Ale já, milovník lidových tradic a folkloru vůbec, trpěl jako mezek. Ze všeho nejvíc jsem nemohl unést, že si ti dva mladí manželé tenkrát nedali aspoň malý dáreček. Třeba jen takový titěrný, stokorunový, ale v každém případě dárek z lásky.

Musím ale přiznat, že jeho volba bývá často značně obtížná. A to zejména pro nás, chlapy. Prostě vy, ženy, jste ve výhodě. Asi už od přírody máte přímo neskutečně blízko k hadr..., pardon: ke všemu, co je možno nazvat textilem. Dokladem toho je výsledek nedávného celostátního průzkumu, který zjistil, že v našem státě existují zhruba jen dvě tři ženy, které po otevření šatníku neprohlásí, že nemají co na sebe. Ostatní..., no známe to!

Ale vybrat vám poslední módní novinku nemůže nikdo jiný, než vy samy, dámy. Přistoupíme-li ovšem na tuto podmínku, připravujeme vás o tu krásu, která je skryta pod vánočním stromečkem, totiž o moment překvapení. A to my nechceme!

Proto vás raději každoročně obdarováváme brilianty, zlatými náramky, náhrdelníky a náramky, poukazem na třítydenní pobyt v bělohradských lázních, perlami, zlatými náušnicemi, novým románem Stanislava Rudolfa a jinými klenoty. Z mých slov je snad jasné, že podaří-li se nám, mužům, přece jen tajně nějakou tu krabičku, obálku, či balíček přece jen pro vás pod stromeček položit, značně nás ta činnost vyčerpá. A jenom kapříkem a bramborovým salátem bychom se pak těžko zasytili.

Ale porušit tradici postního štedrovečerního jídla? Tak to nikdy! Jen vyložený sklerotik zapomene, že v mikrovlnce na něho čeká ještě pekáč pravého podkrkonošského houbovníku, jehož pořízení nám umožní zahlédnout na stěně básníkem opěvované české zlatoušky, což se mi zatím nikdy nepodařilo.

Držme si tedy palce, ať nám to konečně letos vyjde. Ale ať ty zlatoušky zahlédneme doma, nikoli v pokoji okresní nemocnice!

Stanislav Rudolf

Zeptali jsme se za vás

Podzimními volbami do krajského zastupitelstva skončilo čtyřleté funkční období pro dva zastupitele z Lázní Bělohradu Vlastimila Dlabu a ing. Jaroslava Jirásko. Zeptali jsme se jich, jak nahlíží na své působení v Zastupitelstvu Královéhradeckého kraje.

Otázky pro ing. Jaroslava Jirásko, předsedu výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost.

Jsou za vámi čtyři roky práce v krajském zastupitelstvu, jak je hodnotíte?

Působení v krajském zastupitelstvu mě obohatilo v mém profesním i osobním životě. Čtyřleté období znamenalo poznání reality krajské politiky, v mém případě především v oblasti školství. Studování podkladů a materiálů, setkávání s lidmi, navazování kontaktů, spolupráce, naslouchání, obhajování vlastních názorů a v některých případech i přátelství, které nekončí volbami 2012. Z tohoto pohledu to bylo období krásné, nevadilo mně žít ve víru neustále nových informací a změn, s odpovědností rozhodovat.

Z pozice zastupitele vidím navzdory mnoha neúspěchům celkově pozitivní posuny. Vzhledem ke stavu veřejných rozpočtů a k výši dluhu, který krajská politická reprezentace převzala v roce 2008 po svých předchůdcích, muselo zastupitelstvo značně šetřit. Ekonomická situace nutila sociálnědemokratickou krajskou radu zvolenou na základě populistických předvolebních hesel (vzpomněl si vůbec někdo při letošních volbách na „slavné“ rušení poplatků u lékaře, které na nás v roce 2008 křičelo z kdejakého sociálnědemokratického billboardu?) chovat se vzhledem k prázdné krajské pokladně poměrně efektivně a ekonomicky. Došlo ke zlepšení kontroly u různých dotací, zlepšilo se hospodaření krajských nemocnic (i když přiznávám, že kumulované ztráty jsou celkově

i do budoucna velkým problémem), kraj dle mého soudu velmi dobře čerpal evropské peníze a kvalitně se postaral o celou síť sociálních zařízení. Celkové zadlužení kraje se snížilo. Průzkumy veřejného mínění ukazují, že spokojenost obyvatel Královéhradeckého kraje je ve srovnání s ostatními kraji vysoká.

Co se podle vás podařilo a co zůstalo na vaše následovníky?

Za úspěchy považuji několik věcí. Díky kraji se žije na venkově daleko lépe. Jsou podporovány konkrétní projekty zaměřené na rozvoj venkova a nemalé finanční prostředky na ně vynakládané oživují život venkovských lokalit. Také sociální oblast je stabilizovaná a v době, kdy stárne populace a požadavky na sociální aktivity jsou stále intenzivnější, oceňuji podporu jak krajských, tak neziskových organizací. Zdravotnictví je dlouhodobý problém. Každý rozumný zastupitel by samozřejmě chtěl hustou síť nemocnic, kvalitní lékařskou péči, dostupné zdravotní služby - ale náklady na zdravotnictví jsou obrovské a kdo se v této oblasti jen trochu pohybuje a zná problematiku zdravotních pojišťoven a krajských nemocnic, asi uzná, že představy o husté síti zdravotnických zařízení a dostupnosti mají své limity. Ačkoliv zásahy do sítě zdravotních zařízení byly značné, troufám si tvrdit, že kvalita lékařské péče se zlepšila.

V oblasti školství, ke kterému mám samozřejmě nejblíže, bych za úspěšné považoval optimalizační kroky vedoucí k zetištění velmi rozsáhlé sítě škol. Některé subjekty se sloučily ve větší celky, některé byly zcela zrušeny. I přes tato opatření zřizuje kraj v současnosti 91 škol a školských zařízení s vlastní právní subjektivitou (na počátku volebního období jich bylo 105) a ze svého rozpočtu na ně vynakládá 347 mil. Kč ročně formou neinvestičních nákladů. To jsou velké objemy peněz a je otázkou, jaká je jejich efektivita. I po výše uvedených opatřeních jsou totiž mnohé krajské školy poloprázdné.

Kraji se podařilo upravit poměr mezi všeobecně vzdělávacími obory a odbornými obory, prosadila se nová kvalitativní kritéria, na školy byla zavedena opatření zvyšující kvalitu vzdělávání. Vítám skutečnost, že kraj finančně přímo podporuje učně a studenty některých vážně ohrožených a pracovním trhem žádaných profesí. Efektivně se podařilo využít podpory EU a školy byly dovybaveny výpočetní technikou, drahými zařízeními, mnohé školní budovy mají nová okna a jsou zateplené.

Za neúspěch považuji stav krajských silnic - ty jsou v některých lokalitách opravdu v žalostném stavu. Samozřejmě z tohoto stavu nelze vinit minulou krajskou garnituru, na silnicích je obrovský investiční dluh již od roku 2000, kdy kraj silnice v zuboženém stavu přebíral od státu. Radost z jízdy po Královéhradeckém kraji asi řidiči nemají, a to především na Trutnovsku a Rychnovsku. Za velký neúspěch považuji angažmá kraje

v projektu SILVATRES, opravdu špatný výkon předváděl pan radní Dohnálek v gesci regionálního rozvoje, který si regionální rozvoj pletl s „malou domů“ pro svůj region, odkud pochází.

Máte nějakou vzpomínku či zážitek spojený s vaším působením v krajském zastupitelstvu?

Nezapomenutelnou postavou se pro mě stal krajský zastupitel a senátor MUDr. Vladimír Dryml. Pokud byl přítomen, byli jsme svědky urážek, vysmívání se všem přítomným, populistickým návrhům na odvolání kdekoho a nekonečného řečnění o ničem. Postupně se stal spíše bavičem.

Proč jste nekandidoval do dalšího volebního období?

Moje heslo před minulými volbami znělo: „Když už kraj jednou je, tak ať kouká, aby opravdu byl...“ Přesvědčil jsem se o tom, že kraj si opravdu neví rady se svojí identitou. Neví, co má dělat, aby opravdu byl. Chybí skutečná krajská politika, s jednoznačnými signály pro obyvatele, že to bude tak a tak. Koncepční materiály jsou mnohdy velmi formální a plné kompromisů vůči tlaku z jednotlivých regionů. Výsledkem je, že lidé kraj buď ignorují, nebo by ho nejraději zrušili a v tom nejhorším případě ho nenávidí pro jeho byrokratické aktivity.

Nejhorší na celém krajském zastupitelstvu je skutečnost, že naprostá většina zastupitelů chápe svoji úlohu jako vyslance za svoji obec, maximálně za svůj mikroprostor, mikroregion či za své zájmy (například sportovci). Mnoho zastupitelů se aktivně účastní na tom, aby právě do „jeho“ regionu přišlo co nejvíce peněz, aby se to či ono realizovalo právě tam, odkud zastupitel je. Čili tím lidí, který má jednoznačně za úkol rozvíjet kraj jako celek, je ve skutečnosti parta lobbistů za své lokální zájmy a kraj funguje jen jako nahodilý přerozdělovač peněz. Politika se stává kšeftem. Je to jako když si filatelisté mění známky - kdo má hodnotnější, může měnit a kšeftovat více. V tomto smyslu jsem nesnil očekávání...

Přesto nechci úplně rezignovat, pokud bude zájem, jsem ochoten pracovat ve výborech nebo v komisích - a do budoucna se třeba i do krajské politiky odpočatý a opět motivovaný vrátit.

Jaká je v současnosti situace s bělohradským učilištěm?

SOU Lázně Bělohrad je škola se stabilním počtem žáků několik let po sobě, je soběstačná finančně, má dobré materiální zázemí, je úspěšná v doplňkové činnosti a po zrušení nástavbového studia se profiluje jako klasické řemeslné učiliště. Doslova přežilo několik vln tlaků. Má potenciál na to, aby existovalo. Nedomnívám se ale, že tou pravou cestou by bylo pouhé „přežívání“. Cestu vidím v rozvoji, inovaci a v nových nápadech.

Dokončení na str. 11

Starosta odpovídá

Měla jsem zájem o byt v domě s pečovatelskou službou, ale slyšela jsem, že lidé, kteří v něm bydlí, platí městskému úřadu tak vysoký nájem, že jim nezbyývají peníze ani skoro na jídlo. Tak se chci zeptat, jak to je a jaký tam je nájem.

Dům s pečovatelskou službou tvoří 2 objekty. V tzv. „starém“ jsou byty kolem 30 m² a nájem je 1 200 až 1 300 Kč podle velikosti příslušenství bytu. Lidé tam platí ještě zálohu na služby, která činí měsíčně 765 Kč a zahrnuje vodné, stočné, ohřev vody, osvětlení a úklid společných prostor, pronájem kontejneru a televizní anténu. Celkem tedy platí městu cca 2 000 Kč. Naopak si sami platí plyn a elektřinu.

V tzv. „novém“ domě jsou byty 44 m² a 62 m². V prvních je nájem cca 1 700 Kč, ve druhých 2 400 Kč. Zálohy na služby činí podle skutečnosti minulých let zhruba 1 400 až 2 000 Kč a je v nich navíc zahrnuta i spotřeba plynu. Městu tak nájemci platí celkem 3 000 až 4 500 Kč, elektřinu si platí sami.

Dále si mohou objednat u pečovatelské služby další úkony jako je dovoz obědů, nákupy, úklid, atd.

V Jičínském deníku jsem si přečetl váš kritický názor na existenci krajů. Také další starostové včetně jičínského Dr. Lišky nebo miletinského p. Noska se vyjádřili, že dřívější systém státní správy s okresními úřady byl lepší než dnešní s krajskými úřady. Mám stejný názor a myslím si, že heslo reformy „přiblížit státní správu občanovi“ příliš neplatí.

Vidím, že se shodneme. Někde možná k přiblížení státní správy k občanovi došlo, obecně se ale vzdálila. Navíc dochází k přenášení dalších kompetencí z menších měst a obcí na obce s rozšířenou působností (např. vydávání občanských průkazů a pasů) a vláda dokonce připravuje zrušení státní správy na obcích s přenesenou působností (např. Lázně Bělohrad, Sobotka, Kopidlno nebo Chlumec nad Cidlinou, Mimoň, Letovice, atd.). Ty vykonávají nyní státní správu přede-

vším jako stavební úřady a matriky. Nedovedu si zrušení těchto kompetencí na našich úřadech vůbec představit a společně se Svazem měst a obcí proti tomuto kroku protestujeme.

Jinak moje odpověď byla v Jičínském deníku hodně zkrácena, tak ji uvádím celou:

Při reformě veřejné správy před 12 lety jsem s rušením okresů a vznikem krajů nesouhlasil a i po 12 letech fungování krajů jsem přesvědčen o zbytečnosti této instituce. Mám pro to tyto důvody:

1. Vzdálila se státní správa občanovi, takže často o záležitostech rozhodují úředníci, kteří ani nebyli na místě řešeného problému. Jsem toho svědkem při jednáních na kraji o bělohradském Středním odborném učilišti, kulturních a přírodních památkách v okolí, atd. Při řešených odvoláních krajské úřady spíše hledají procesní pochybení, místo aby řešili podstatu věci.

2. V roce 2001 byly zrušeny okresní úřady. Místo nich jsou v našem okrese 3 obce s rozšířenou působností (Jičín, Hořice, Nová Paka), které řeší podobné záležitosti jako bývalý okresní úřad. Celkově ale počet jejich úředníků zajišťujících výkon státní správy je vyšší než počet úředníků bývalého okresu. A k tomu navíc zhruba 400 krajských úředníků a další v krajem zřízených organizacích. Stálo by za vyčíslení, o kolik se zvýšily náklady na výkon státní správy po vzniku krajů. A to nejen ve mzdových prostředcích, ale také v nákladech na budování sídel krajů a nových budov pro obce s rozšířenou působností a na jejich další provoz.

3. Jsem přesvědčen, že jsme příliš malá země na to, abychom měli 14 ministerstev, 14 krajů a dalších více než 200 obcí s rozšířenou působností s velkým byrokratickým aparátem. Kraj mně v tomto systému často připadá pouze jako „pošták“ různě nepřehledně rozdělující finanční prostředky a zaopatřovna s teplými místy pro různé politické funkcionáře.

S existencí krajů se ale asi musíme smířit. A na co by se měl kraj zaměřit? Hlavně na stav svého majetku, tj. silnic II. a III. třídy, středoškolských a zdravotnických zařízení. To by ale klidně

mohl dělat stát. Myslím si, že dokonce efektivněji a koncepčněji než každý kraj samostatně.

Děkuji zastupitelům města, že neprodali jižní pláž Pardoubku. Zajímalo by mne, co bude s bývalou plovárnou dál. Zůstane chovným rybníkem?

Bývalá plovárna není chovným rybníkem v pravém slova smyslu. Pro chov ryb v něm platí určitá omezení. Probíhá v něm tzv. jednohorkové hospodaření, tzn., že rybník se každý rok vypouští a slovuje. Je v něm také omezeno množství a velikost ryb na K0 a K1, což je vlastně plůdek. Rybník je určen k extenzivnímu chovu ryb, nikoliv k intenzivnímu chovu, a je v něm také zakázáno přikrmování ryb. Vedení základní organizace Českého rybářského svazu tato pravidla zná a mělo by je dodržovat.

Pavel Šubr, foto: autor

ZM informuje

Na svém dalším jednání se zastupitelstvo města sešlo **7. listopadu 2012 v kulturním sále hotelu Grand**. Po kontrole usnesení z posledního zasedání zastupitelstva města a zprávě z jednání rady města zastupitelé schválili rozpočtové opatření č. 4/2012, zabývali se rozbohem příjmů a výdajů odpadového hospodářství, kde schválili obecně závazné vyhlášky města č. 2/2012 o místním poplatku za komunální odpad, který zůstává ve výši 500,- Kč ročně na poplatníka, a č. 3/2012 o systému likvidace komunálního odpadu. Poté schválili upravená Pravidla pro poskytování příspěvků spolkům, sdružením a zájmovým skupinám a vzorovou Smlouvu o poskytnutí tohoto finančního příspěvku. Dále zastupitelé přijali informaci o získání dotace ze SFŽP na výstavbu vodovodu a kanalizace v Brtvi a zabývali se investičními akcemi a příspěvky organizacím pro rok 2013. Zde po diskusi doporučili zařadit do rozpočtu města příspěvek na rekonstrukci fotbalových kabin a na doplnění aparatury pro dechovou hudbu Javorka.

Pavel Šubr

VZPOMÍNKA NA JOSEFA BAREŠE

**Vlídna krajina Bělohradska, plná barev a vůní, otevírá lidská
srdce pro krásu a je inspirací pro básnické talenty.
Ty nejsou vyhrazeny jen známým osobnostem zvučného jména,
verše píší i prostí lidé, citliví a vnímaví, jako byl pan Josef Bareš.**

Narodil se 21. 5. 1903 v Lázních Bělohradě. Vystudoval zemědělskou školu a prožil tu celý život v pilné práci jako zemědělec, v těžké dřině na polích. Rodina hospodařila na 10 ha zemědělské půdy. Jako poctivý a pracovitý hospodář měl Josef Bareš přirozenou autoritu. Ovládal i některé veterinární zákroky a v případě nutnosti pomáhal ostatním rolníkům při těžších porodech ve stáji.

Pracoval dobrovolně, bez nároků na odměnu, ve prospěch města v mnoha spolcích a organizacích. Byl členem představenstva Hospodářské záložny v Nové Pace, předsedou okresního sdružení chovatelů hospodářského zvířectva, členem představenstva skladištního a výrobního hospodářského družstva v Bělohradě. Působil v hasičském sboru, byl členem zemědělského vodního družstva. Jako muzikant hrál velmi pěkně na lesní roh, v Rulfově kapele hrával i na pohřebcích. Podporoval kulturní aktivity ve městě a sám se na nich podílel. Zpíval v pěveckém spolku Malát.

Málokdo v Bělohradě ví, že Josef Bareš, spřízněný s rodinou mlynářů Kotykových, také vypomáhal lidem moukou v době válečného nedostatku, v skrytu a bez velké pu-

blicity. Přesto se tu našli lidé, kteří mu za to vyhrožovali udáním. Během válečných let zaměstnal svého spolužáka židovského původu a tím mu zachránil život.

Bělohradské JZD po svém násilném založení v roce 1953 nehospodařilo dobře. Poměry v něm byly špatné, denní výdělek se pohyboval kolem 10 Kčs. V zimě roku 1955 proto podalo 12 členů, což byla většina, odhlášku. Josef Bareš, který pracoval v družstvu i jako zootechnik, ji podal jako poslední. Během několika dnů byl zatčen a označen za iniciátora vystoupení. Dávali mu za vinu, že přesvědčoval lidi, aby vystoupili z družstva, a obvinili ho z odpovědnosti za špatné výsledky hospodaření JZD.

O stresové situaci těch dnů svědčí to, že referent v Hradci Králové, příslušník STB, vyhrožoval zničením celé rodiny, vysokým trestem a dalšími výhrůžkami vynucoval na Josefu Barešovi doznání toho, co nebyla pravda. Ten dlouho odolával nátlaku, až nervově vyčerpan, po mnoha probdělých nocích a psychickým týrání protokol podepsal. Když na MNV v přítomnosti předsedy a tajemníka jeho žena prohlásila, že nevěří ve vinu svého

manžela, dostala odpověď: „Ještě slovo a zavřeme vás taky!“ Při návštěvě rodiny ve věznici prosil Josef o kousek chleba. Příslušník SNB to hrubě odmítl. A tak zemědělec, který celý život dobýval chléb ze svých polí pro tolik lidí, sám trpěl hladem.

Po tříměsíční vazbě v Hradci Králové byl 3. 6. 1955 uspořádán v Nové Pace veřejný politický proces. Josef Bareš byl označen jako kulak a pro zastrašení zemědělců v okolí nevinně odsouzen na 5 let a ještě ke konfiskaci majetku, za sabotáž hospodářského plánu. Přičetlo se mu mimo jiné k tíži i to, že nosil vysoké boty, kravatu a stýkal se s lékařem a mlynářem, svými bývalými spolužáky.

Pracoval těžce v jáchymovských uranových dolech, domů se vrátil roku 1960 s podlomeným zdravím. V roce 1965 zemřel ve věku 62 let. Na pohřeb se s ním přišlo rozloučit celé venkovské okolí. Jeho spolužák, učitel Fól, se s ním loučil za všechny slovy: „Byl to dobrý člověk, nikomu neublížil, ale jemu bylo ublíženo!“

V roce 1968 byl celý případ na žádost rodiny znovu prošetřen. Nejvyšší soud v Praze za účasti soudce JUDr. Otakara Motejla rozsudek zrušil pro porušení zákona jako případ typicky vykonstruovaný a prohlásil jeho plnou rehabilitaci.

Josef Bareš, v jehož žilách kolovala selská krev, nesl v sobě moudrost a houževnatost svého rodu. Práce na polích naučí člověka pokoře a vnitřní kázní. V dopise z Jáchymova psal: „Vždy jsem si vážil dobrých lidí, bohužel není jich mnoho, ale jejich pravou cenu poznal jsem teprve tady. Život lidský je příliš krátký, aby se jeho dny planě žily mezi špatnou společností. Každý den prožitý mezi lidmi dobrými se nechá vychutnat a dává podnět k uspokojení a hlubšímu přemýšlení...“ Teskně vzpomínal na vůni čerstvé brázdy a zpěv skřívánka.

O srdci plném lásky k přírodě i k lidem
vypovídají jeho prosté verše:

MAMINCE

Vy zlaté české maminky,
nezlomné pilíře národa,
jsou na vás překrásné vzpomínky...
Malá vesnička pod Zvičinou,
kovárna kde chudá stojí,
jdu - li kolem, oči mně vždy zjihnou,
zavzpomínat se až člověk bojí.
Rodiště to naší drahé matky.
Vše je tu tak jednoduché, na střeše i sláma,
jak rád bych šel pět let zpátky,
dokud ještě naše máti živa byla s náma.
Vidím stále její dobrácké a starostlivé oči,
slyším její „Vesničko má...“, oblíbenou píseň,
vzpomínám a v hlavě podřvně mi hlučí,
celé tělo moje semkne trudná tíseň.
Její touhu vidět naše pole, skoro nad hrobem,
když roztály jarní ledy, zapráhl a splnil jsem.
To vás svezli naše koně, matko, naposledy!

PŘÍRODA - SVĚHLAVIČKA

Otěže převzala do rukou svých zima.
vše zasněžené, klidně spí a klímá.
Bělost kalí zrak, schází vegetace zeleň oku,
i příroda odpočinula sobě trochu.

Dala lidstvu chleba, pracovala dosti,
proto skládá svoje unavené kosti,
kryta bílým závojem.
Proto také všude klid a ticho jen.

Že však všecko má svůj začátek a konec,
odzvoní i chumelenici ten přírodní zvonec.
Všude bude veselo a živo,
probudí se příroda i naše české nivo.
Zima se však také musí náležitě vybouřit.
Aby zase nové jaro mohlo základ všeho vytvořit.

VZPOMÍNÁME

Když v duši člověka je vánoční nálada,
vzpomíná na doby, prožité zamlada.
Každému utkví v mysli vzpomínka,
jaké starosti s Ježíškem měla naše maminka.
Pro nás děti snesla vždy modré z nebe,
všem radost přichystala, nehledíc na sebe.
Dooral však otec, dobrý hospodář a Čech,
opustila matka mateřský svůj cech.
Příkrov bílý zdobí jejich čerstvý hrob.
Bude smutno bez nich, pustý rodný krov!
Zůstane jen při vzpomínkách na ty dobré duše,

přesto, hlavy vzhůru, život dále kluše.
Ve šlépějích jejich kráčet budeme,
tím svému národu nejlépe prospějeme.
Pak i naše děti na nás vzpomínat budou s chutí,
je to koloběh života, dětem i národu prospěti.
Spěte klidně vánoční svůj sen sladký,
drahá česká hrouda nechť vám míru popřeje,
vzpomínáme na vás, dobré otce a světice matky,
vždyť nám pšence zase v létě pokvete
A každý nám to dopřeje.

STOLETÁ WAGNEROVA CHALUPA

ČASNÝ PODZIM U REUMANNŮ

Ač letos již stoletá, neztratila nic na svém půvabu. Ba naopak. Je jednou z kulturních památek našeho města, jeho stálou ozdobou, skrývá v sobě bohatou historii čtyř generací svých obyvatel. V současné době je vlnitým domovem ing. Karlu Reumannovi a jeho ženě Trudě, kteří se před několika lety stali bělohradskými občany a žijí zde již celoročně.

Je jeden ze slunných dnů letošního „babího léta“, odpolední sluníčko vyhřívá zápraží staletého domu, zahrada je již připravena k zimnímu odpočinku, i jabloně již odevzdaly svoji letošní bohatou úrodu. Všude je klid, jen na sousední zahradě se baví a pobíhají děti, prostě idyla časného podzimu. „Kronika naší rodiny“, jak je napsáno zlatým písmem na deskách této objemné knihy, leží na stole a je připravena doplnit svoji dokumentaci vyprávění manželů Reumannových.

„Tu kroniku jsem dostal od svého bratra Adolfa ke svým padesátinám“, vysvětluje pan Reumann, vzorný sběratel rodinných dokumentů, se kterými se můžeme setkat nejen v této kronice, ale na každém kroku tohoto vzácného domu. My se ve vyprávění vrátíme však o celé století nazpět, abychom si připomněli události a osobnosti, které daly vzniknout myšlence vybudovat v Bělohradě tuto ojedinělou stavbu. Kromě bohatých informací pana Reumanna jsem na doplnění využila článků, které byly zveřejněny v letním čísle BL z roku 2006, jejichž autory byli ing. Pavel Šubr a Marie Klůzová:

Rodina Wagnerova vlastnila domek na náměstí v sousedství domku rodičů K. V. Raise. Oba domky po požáru vyhořely. Syn majitelů Oldřich Wagner vystudoval gymnázium v Hostinném, domů do Bělohradu chodil dvakrát v týdnu pěšky. Chudé poměry, ze kterých pocházel, mu jinou variantu neumožňovaly. Po studiu začal pracovat jako tkadlec u Goldschmidtů v Bělohradě, vypracoval se zde na úředníka, později postupoval ve svých funkcích v různých textilních továrnách v Čechách i v Rakousku. Jako mladý ředitel továrny se v Hlinsku oženil s Marií rozenou Hollmanovou. V roce 1914 se s manželkou a se svými dvěma dcerami Vandou a Marií vrátil do Bělohradu, kde nastoupil jako ředitel továrny u firmy Jina. Po první světové válce byl pověřen převodem majetku z Rakouska do Československa ve funkci ředitele lnářského odboru Československé textilní komise v Praze. Paní Marie Wagnerová se v Bělohradě zapojila do charitativní činnosti a stala se spoluzakladatelkou Opatrovny pro děti továrních zaměstnanců. Mezi těmito událostmi Oldřich Wagner nechal na náměstí postavit dům č. 32, který později prodal. Od rolníka Šulce koupil pozemek u Bažantnice a v letech 1912 – 1913 nechal postavit chalupu ve venkovském stylu s prvky ovlivněnými tvorbou arch. Dušana Jurkoviče. Autory projektu byli arch. Wahl Bau a arch. Paul Nørregard z Dánska, kteří vlastnili společný atelier ve Vídni. Stavbu provedla bělohradská stavební dílna Holeka – Janeček. Oldřich Wagner odešel do důchodu v roce 1929 a věnoval se vylepšování chalupy rukodělnou prací jako je řezbářství nebo truhlářství. Jeho práce zdobí dům dosud. Přijížděli za ním jeho přátelé z Prahy, mezi nejvýznamnějšími to byl např. nositel Nobelovy ceny univ. prof. dr. Jaroslav Heyrovský, zakladatel plastické chirurgie univ. prof. dr. František Burian i jiní. Vítaným hostem byl vždy jeho přítel z mládí spisovatel Karel Václav Rais. Oldřich Wagner zemřel v Bělohradě v roce 1943 a je pochován na zdejší hřbitově.

Pan Reumann pokračuje: „Abych vás zasvětil do našich rodinných vztahů, tak Oldřich Wagner byl můj dědeček, jeho dcera Vanda provdaná Reumannová byla moje maminka, její sestra Marie byla provdaná za dánského architekta Nørregarda. Sama absolvovala vídeňskou akademii, kde byla žačkou Ludvíka Kuby. Zasloužila se o vnitřní vybavení chalupy, jejím dílem je i vnější obraz Panny Marie s Ježíškem. Tím ovšem naše mezinárodní rodinné vztahy nekončí. Moje žena Truda rozená Sandnerová se narodila ve Vídni, ale do Čech jezdila ke svým příbuzným. Její maminka pocházela z Náchoda, babička a dědeček z Kraslic. Každé Vánoce, Velikonoce a prázdniny trávila zde v Čechách. Naše rodiny se znaly, ale my dva jsme se sblížili až jako dospělí a založili jsme rodinu. Máme syna Michaela, který se svojí rodinou jezdí sem za námi, jsou tu rádi. Syn se stal již čtvrtým majitelem chalupy, již čtvrtá generace bude o ni pečovat,“ vysvětluje pan Reumann.

S kronikou v ruce listuji v těch vzácných záznamech, které nám přibližují nejen život rodinný. Najdeme zde záznam událostí, které se týkají i osudu našeho národa: Je zde záznam z 21. srpna 1968 s vyjádřením občanů odsuzujícím vstup vojsk. Je zde Pamětní list Raisovy chaty na Zvičině, která byla v roce 1992 navržena Klubu českých turistů, záznam o jmenování Mons. Josefa Kajneka pomocným biskupem, stejně jako pozhřebání kroniky bělohradským farářem Janem Mokřým z roku 1977, zní: „Kéž tato kronika je poučením minulosti pro přítomnost i budoucnost.“ Jsou zde záznamy o opravě kostelíka na Byšičkách, o ničivých povodních v naší zemi, ale také milé záznamy o narozeninových oslavách svých sousedů, o návštěvách kamaráda z vojny, také o návštěvě hraběnky Bernadety Kinské – Merveldtové, která je pravidelnou návštěvnice lázní a nikdy nezapomene své přátele navštívit.

Dětský den v Bělohradě. Matka V. Reumannová, pražská služebná Eliška, bratr Adolf u traktorky s květinami, Karel na vozíku

Od počátku se v chalupě scházela celá rodina a mnozí přátelé.

„Nechybělo mnoho a mohli jsme mít také hosta nejvýznamnějšího, pana prezidenta T. G. Masaryka v roce 1930. Vše již bylo k této návštěvě připraveno, ale vzhledem k nepokojům a stávkám v kraji byla tato návštěva z bezpečnostních důvodů zrušena. Byla by to pro naši rodinu i pro naše město jistě velká pocta. Ale my se těšíme z návštěv všech našich přátel, pravidelně se scházíme s naší nejširší rodinou každé léto, to se nás sejde až třicet i více, přijíždí i manželčina rodina z Německa. Je tu veselo, říkáme tomu „Rodinné minisafari“.

Kronika nestačila zaznamenat události, které jsou spojeny s příběhy druhé světové války a které se odehrály v naší blízkosti,“ pokračuje pan Reumann. „Byla to doba související s atentátem na Heydricha a se zatýkáním členů rodiny Vojtíškovy. Přímou z vedlejšího domu, který těsně před válkou v roce 1938 nechal postavit můj otec JUDr. Adolf Reumann, byl odveden Jan Vojtíšek. Bydlel tam krátce se svojí ženou, nedávno předtím se vzali. V souvislosti s tím byl i můj otec vyslýchán na gestapu. I když ne tak tragická, ale těžká byla doba 50. let, kdy do našeho domu bylo nastěhováno pět nájemníků a nám byla ponechána půdní světnička. V té době jsme sem často nejezdili. S těmi rodinami jsme vycházeli dobře, nic nebylo zničeno, ale naše soukromí tím bylo ohroženo. Taková byla doba.“

Ve vaší paměti jsou uloženy stále čerstvé vzpomínky na dětství, které jste tady prožíval. Nebyly to jenom prázdniny, i školu jste tady nějaký čas navštěvoval.

Dělníci při stavbě domu číslo 354, který nechal v roce 1938 postavit Adolf Reumann v sousedství chalupy. Mladý Karel Reumann se svým dědečkem na fotografii vpravo dole.

„Především jsem se v této chalupě narodil, stejně jako můj bratr Adolf. Žili jsme v Praze, ale otec často pracovní cestoval a maminka tady u svých rodičů byla ráda. Já jsem tady chodil do první a druhé třídy, pamatuji se, že mě učila paní učitelka Lánská, provdaná Munzarová. Kdo byli moji kamarádi? Především to byl Láďa Slavík, nezapomenutelný kamarád.

Jeho otec byl zámeckým hajným a vzorně se staral o Bažantnici, která v té době byla opravdovým lázeňským parkem. Hajný Slavík byl přísný, ale nám klukům leccos odpustil. Byly to krásné chvíle tady pár kroků od Bažantnice s blízkým malým rybníčkem, kde se dalo v zimě i bruslit a v létě na nedalekém hřišti hrát fotbal. Vzpomínám si, že v létě roku 1935 jsme my bělohradští kluci sehráli mezinárodní fotbalové utkání s německými kluky, kteří tady byli na tzv. „handlu“. Byla to vzájemná výměna českých a německých chlapců, kteří sem přijížděli např. z Liberce nebo z Vrchlabí se záměrem osvojení si jazyka českého a naopak německého. Utkání zorganizoval dr. Stránský, tehdejší náčelník Pražského Sokola, který tady byl na prázdninách. Ještě mám doma poutač s pozvánkou na toto utkání a dokonce si pamatuji celou naši sestavu: Oldřich Hlavatý, Josef Bludský, Bohouš a Míla Dvořákové, Jan Vlačih, Adolf a Karel Reumannovi, František Munzar, Láďa Pech, Zdeněk Vytečtek, Ladislav Slavík a Mírek Knejfl. Jak jsme hráli? To opravdu už nevím, ale ta jména jsem za celý svůj život nezapomněl. Byl to pro mne tehdy asi silný zážitek, jeden z nejsilnějších. Láďa Slavík tragicky zemřel ve vojenské službě.“

Bělohrad máte rád, je to váš domov a o chalupu se vzorně staráte. A nejen o ni.

„V posledních letech jsme tady provedli řadu úprav, aby naše bydlení vyhovovalo nejen nám, ale i synovi a jeho rodině. Zapojil jsem se také do akce na záchranu kostelíka sv. Petra a Pavla na Byšičkách. Bylo by přece škoda takový skvost nechat chátrat. Proběhla jednání na Ministerstvu kultury a na Památkovém úřadě v Jičíně, kde nám šli opravdu na ruku. I při úpravách naší chalupy musíme mít všechno schváleno památkáři a mohu říci, že si nepamatuji, že by nastaly nějaké problémy. Žádáme jen o to, na co máme nárok, nic víc. Jsme tu opravdu rádi, i když bychom věděli, co by se dalo zlepšit. Především bychom si přáli osvětlení v naší uličce, kde sice není velký provoz, ale cítili bychom se my i naši sousedé bezpečněji. A máchadlo! Vždyť jsme si tam jako malí pouštěli lodičky, které městečko se může takovými skvosty chlubit? K velkým kladům našeho domova patří velmi dobré sousedské vztahy, ať je to s rodinou Václavíkovou či Šulcovou včetně jejich dětí a vnoučat. Velmi si jejich přátelství vážíme.“

Přeji vám, aby se vaše přání splnila, snad nejsou tak neuskutečnitelná a přinesla by radost nejen vám, ale i mnoha dalším spoluobčanům. V neposlední řadě vám oběma přeji pevné zdraví, mnoho radostných setkání s přáteli a hojnost všeho, co by vám přineslo potěšení. A krátkou zimu, na kterou se tolik netěšíte. Děkuji za milé posezení a za rozhovor.

*Hana Friedrichová,
foto: archiv rodiny Reumannovy*

NEUVĚŘITELNÝ NÁVRH ZRUŠIT státní správu na našich městech

Několik let jsem členem pracovní skupiny obcí II. typu na Svazu měst a obcí. Daří se nám obhajovat zájmy těchto menších měst a větších obcí cca od 2.000 do 8.000 obyvatel, naposledy např. při novelizaci zákona o rozpočtovém určení daní. V posledních měsících se však vláda snaží zlikvidovat v našich městech výkon státní správy, což by mělo obrovské negativní dopady. Na tyto snahy reagoval v časopise Chlumecké listy starosta Chlumce nad Cidlinou Míroslav Uchytíl. Jeho článek po zkrácení a redakčních úpravách přetiskujeme.

Pavel Šubr - starosta města

QUO VADIS, VEŘEJNÁ SPRÁVO?

Jsem dlouholetým předsedou pracovní skupiny obcí II. typu pod Svazem měst a obcí ČR, kterých je v ČR 183. V současné době tvrdě bojujeme proti záměru této vlády, kterým není nic menšího, než úplně zrušit zbytek veřejné správy na menších městech a velkých obcích. Zástupci ministerstev arogantně odmítají naše důvody proč tak nečinit, a plní odporový politický úkol. O rušení matričních úřadů a stavebních úřadů se bude rozhodovat na konci tohoto roku a začátkem roku příštího. Máme málo času a také málo sil, abychom zbytek výkonu státní správy zachránili. Nejdéle v listopadu bychom chtěli jednat přímo s premiérem a současnými ministry vnitra a pro místní rozvoj. Našimi spojenci by měla být média a vůle lidu. Níže navazuji na popsání složité problematiky, kterým jsem v podobném duchu argumentoval v diskusi na Radiožurnálu i BBC, kde proti mně u kulatého stolu stáli autoři nedobré reformy.

Celý problém spočívá v tom, že s připravovanou reformou veřejné správy je navržena úplná likvidace pověřených úřadů, jinak tzv. měst II. typu. Když před lety proběhla II. fáze reformy veřejné správy, která probíhala pod taktovkou tehdejšího ministra vnitra Stanislava Grosse, došlo k zániku okresních úřadů, kterých bylo 65. Současně se zánikem okresních úřadů ve stejných městech, kde okresy sídlily, vznikly tzv. obce III. typu, ke kterým postupně ještě přibývaly desítky vyvolených měst, kterých je nyní celkově 205. Těmto obcím se říká obce s rozšířeným výkonem státní správy. Při ukončení II. fáze reformy veřejné správy jsme byli tehdejšími politickým vedením ubezpečeni, že tzv. III. fáze reformy veřejné správy bude namířena na důsledné snížení počtu úředníků na jednotlivých ministerstvech a jejich detašovaných pracovištích, a že bude dokonce snížen i počet ministerstev samých. Přes veškeré proklamace o nezvýšení počtu

úředníků v republice jich několik tisíc přibývalo. Proto jsme jako představitelé obcí II. typu šokováni tvrzením současných ministerstev (ministerstvo vnitra a ministerstvo pro místní rozvoj), že III. fáze reformy veřejné správy bude spočívat v tom, že nejdéle do roku 2016 budou zlikvidovány všechny pověřené obce. V důsledku to znamená, že po celých státech, kdy na městských úřadech menších měst bezproblémově fungoval výkon státní správy pro spádové regiony, by měly tyto úřady o veškerý výkon státní správy přijít, což znamená degradaci těchto měst na smutné střediskové vesnice. Nejprůkrčejším rozporům se jeví tzv. přiblížení výkonu státní správy občanovi.

V několika posledních letech na městských úřadech II. typu byly demontovány i další výkony státní správy a převedeny na „trojky“. Jedná se např. o odejmutí výkonu státní správy na stavebních úřadech pro povolování liniových staveb (např. místních komunikací, chodníků, atd.), kdy tyto stavební úřady mohou dovést do konce první etapu předního výkonu, t.j. územní rozhodnutí. Poté se celá složka přesunuje na obec III., kde další úředník složku znovu zkoumá a nakonec vydává stavební povolení. Přitom se jedná o úředníky s úplně stejným vzděláním a se stejnou úrovní zkoušky odborné způsobilosti státní správy na tomto úseku. Takto se pro veřejně prospěšné stavby protahuje výkon státní správy minimálně o tři měsíce, takže to, co jsme do roku 2009 stíhali cca za 3 měsíce, trvá dnes 6 - 9 měsíců. Na to navazují problémy s čerpáním dotací atd.

Na matričních úřadech obcí II. typu byly postupně demontovány úkony pro vydávání občanských průkazů a pasů. To se dnes projevuje zahlcením úřadů III. typu, kde žadatelé včetně malých dětí čekají hodinové fronty a opět došlo naprosto nesmyslně k oddálení výkonu státní správy občanům.

Od 1. 1. 2012 byly všem úřadům (II. a III. typu) odebrány úkony v sociální oblasti, t.j. přerozdělování sociálních dávek spočívajících v kombinaci se „sociální prací“. Sociální práce je pojem dosti neurčitý a přitom je po obcích sociální práce vyžadována. Jedná se o tzv. pomoc občanům v nouzi (odborné rady lidem ve finanční tísní, řešení krizových situací v rodinách atd.). Přes Svaz měst a obcí

ČR jsme apelovali na vedení stávajícího ministerstva, aby tato nesmyslná reforma nepokračovala a naopak obcím byly dány vyšší pravomoci pro pozastavení nebo odejmutí sociálních dávek problémovým občanům. Především úředníci na obcích znali za předešlé roky dokonale své klienty a sociální dávky bezproblémově kombinovali právě se sociální prací (pomohli vyplnit dotazníky, poskytovali odborné rady a směřovali klienty na konkrétní další potřebná místa). Místo toho všeho vznikl sociální reformou tzv. superúřad, který nepřinesl vůbec nic, ani úspory státu, ani zlepšení služeb v sociální oblasti a naopak opět oddálil výkon státní správy občanovi.

Pověřené úřady řeší v naprosté většině na matrikách a stavebních úřadech stovky až tisíce jednotlivých úkonů. Místo toho, aby ministerstva uvažovala o přidání některých odejmutých výkonů státní správy zpět (viz výše), přichází ministerstvo vnitra a ministerstvo pro místní rozvoj s neuvěřitelnou reformou, t.j. likvidací stavebních a matričních úřadů na obcích II. typu. Plošné rušení stavebních a matričních úřadů vzdálí nejběžnější výkony státní správy občanovi v regionech, které mají téměř 4 mil. obyvatel v ČR. Výsledek bude ten, že občan bude muset jezdit do vzdálenějších měst a naopak úředník ze vzdáleného města nebude dobře znát terén na bývalých „dvojkách“ a dojde nejenom k oddálení výkonu státní správy občanovi, ale i ke zhoršení výkonu státní správy úředníkem z obce III. typu.

Předpokládané ekonomické úspory státu budou limitovat k nule, protože úředník bude muset trávit více času dojížděním na místo samé, bude potřeba více vozového parku a pohonných hmot, dnes tolik skloňovaná elektronizace veřejné správy v tomto případě žádné ulehčení občanovi nepřinese, neboť ať už jde o matriku nebo stavební úřad, jsou zde úkony, které je nutno provést osobně a nelze je nahradit např. elektronickým podáním (kolaudační řízení, ověření podpisu apod.).

Vůbec nejlepším řešením se nám starostům jeví dokončení reformy veřejné správy důrazným a skutečným snížením počtu úředníků na jednotlivých ministerstvech a přípravou zrušení některých ministerstev, např. ministerstva pro místní rozvoj. Zde by skutečně došlo k výrazným úsporám ve státním rozpočtu a rozdro-

lení tzv. centralizace výkonu státní správy, kam nyní česká státní správa směřuje. Nejedná se v podstatě o nic jiného, než o centralizaci moci do několika málo rukou. Působnost ministerstva pro místní rozvoj je v době, kdy byly zřízeny krajské úřady, v podstatě podivná a jeho zrušení lehce zdůvodnitelné. V celém tomto systému je občan a zvláště ten venkovský až na posledním místě. Čili proklamování pojmu „přiblížení výkonu státní správy občanovi“ se jeví, při chystaných reformách a některých již provedených, jako naprosto prázdný pojem a naopak se silně projevuje politickými vlivy zesilování centralizace výkonu státní správy na ministerstva. Je to úplně zpronevěření se původní myšlence, proč reforma veřejné správy byla před lety odstartována.

Jsem již mnoho let předsedou pracovní skupiny obcí II. typu pod SMO ČR a dlouhodobě bojujeme s nepochopením ministerstva financí, proč i v dnešní době je výkon státní správy na obcích II. typu silně podfinancován. V současné době na 65 – 70 % skutečných nákladů. 30 – 35 % nákladů na provoz výkonu státní správy řešíme z vlastních rozpočtů, ačkoliv výkon státní správy poskytujeme nejen pro své obyvatele, ale i pro celý spádový region. Převedením výkonu státní správy na obce III. typu, které ho mají hrazený v průměru na 90 – 100 %, by došlo jednoznačně k prodražení výkonu státní správy.

Doufáme, že náš důsledný boj o zastavení nesmyslných reforem, které obyvatelstvu ČR nic nepřinesou, bude dovršen do vítězného konce a že zastavíme politicky zadané a arogantně prosazované úkoly, které si vláda dala do svého programového prohlášení. V současné době se obracíme nejenom na veřejnost a na média, ale samozřejmě i na příslušné poslance a senátory, aby nám pomohli zastavit chystané reformy, které České republice a především jeho obyvatelstvu jednoznačně uškodí. Naše snaha je naprosto apolitická a podporují nás tisíce starostů napříč politickým spektrem.

Vážení čtenáři, snad jsem vás touto újezí směřovanou problematikou příliš nenudil a věřím, že pochopíte, proč nám na udržení pozice města tak moc záleží. Nechtěli bychom skutečně do budoucna být smutnou střediskovou vesnicí, jejíž občané budou za vším jezdit někam jinam. Stalo by se tak po staletích a pouze proto, že někteří úředníci na ministerstvech plní úkoly zadané od pražského stolu bez ohledu na potřeby „zbytku“ republiky a zvláště venkova.

Naším konečným cílem naopak je rozumné posílení výkonu státní správy, abychom tyto služby přiblížili a usnadnili tak život občanů na venkově, kam se Chlumec nad Cidlinou také počítá.

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta Chlumce nad
Cidlinou

Zeptali jsme se za Vás

pokračování ze strany 4

Otázky a pro Vlastimila Dlaba, předsedu výboru pro dopravu Zastupitelstva Královéhradeckého kraje.

Jsou za vámi čtyři roky práce v krajském zastupitelstvu, jak je hodnotíte?

Je to tak, 4 roky uběhly jako voda. Po volbách v roce 2008 jsem byl na ustavujícím zasedání Zastupitelstva Královéhradeckého kraje zvolen do funkce uvolněného předsedy výboru pro dopravu, tímto dnem jsem věděl, že bude přede mnou dost práce. Jedná se o rezort s nejvyšším rozpočtem v rámci kraje, více jak 1 mld. Kč pro každý rok. Vzhledem k tomu, že v této kapitole je zahrnuta doprava v závazku veřejné služby to jsou osobní vlaky a autobusy v Královéhradeckém kraji a dále údržba téměř 3,5 tis. km krajských silnic, tak to zas tak moc peněz není. Silnice II. a III. třídy stát předal krajům v dosti zanedbaném stavu.

Co se podle vás podařilo a co zůstalo na vaše následovníky?

Pokud se ohlédnu za těmito čtyřmi roky, myslím, že to byly roky naplněné značnou prací a tím se celá řada věcí podařila. Vezmeme si veřejnou dopravu. Jako úplně prvnímu kraji v rámci ČR se nám podařilo provést integraci a optimalizaci v rámci železniční i autobusové dopravy. Co to znamená pro cestující: došlo k navýšení počtu spojů, které jezdí v určitém pravidelném taktu, takže cestující vědí, v kolik hodin odjíždí který spoj. Došlo k návaznostem mezi železniční a autobusovou dopravou. Byl zaveden zónové relační tarif, takže každý cestující ví, přesně kolik zaplatí z místa A do místa B, i kdyby jel spoj oklikou, to znamená, že neplatí km navíc. Pro představu cena jízdenky autobusu z L. Bělohradu do Jičína stojí stejně peněz, bez rozdílu toho, zda spoj jede přímo nebo přes

okolní obce. Dále je možno si zakoupit přešupní jízdenku z vlaku na autobus a opačně v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje a tím ušetřit tzv. nástupní tarif. Co se týká silniční sítě, i zde došlo k rekonstrukcím řady komunikací v rámci celého kraje. Jenom v okolí Bělohradu došlo k rekonstrukci několika komunikací: Bělá u P. – Štikov, Bělá u P. – Vidochoh, před dokončením je L. Bělohrad – Vidoň. Mám i značnou zásluhu na tom, že došlo k dokončení obchvatu České Skalice, tato stavba stála 8 let.

Co se nepovedlo na 100 %, je dokončení dálnice D11 do Hradce Králové, ale jsou vytvořeny podmínky pro dokončení v roce 2013. Co mě ale nejvíce mrzí je nerealizace obchvatu L. Bělohradu ve směru Miletín – Jičín. Projektová dokumentace je připravena až po územní řízení, finance na tento obchvat byly zajištěny z dotací EU. Ještě nikdy v minulosti nebyla tato akce tak blízko realizaci. Finanční prostředky byly použity na jinou silniční stavbu v kraji, škoda.

Máte nějakou vzpomínku či zážitek spojený s vaším působením v krajském zastupitelstvu?

Samozřejmě zážitků a vzpomínek je rovněž celá řada, vždy to bylo ve spojitosti s mou profesí v dopravě.

Tak například když před dvěma lety napadl 15. října sníh v takovém množství, že jsme museli v oblasti Orlických hor uzavřít celou řadu silnic, protože v té době na stromech bylo ještě listí a pod tíhou sněhu stromy praskaly jako sirky a v mnoha místech úplně zatarasily komunikaci na několik dnů, řada vesnic byla úplně odříznuta od světa. Další vzpomínka je na úsek silnice I/35 tzv. klenický kopec mezi Hořicemi a Hr. Králové, dva dny byl uzavřen a v něm bylo uvězněno několik vozidel a zásobování musel zajišťovat vrtulník Letecké záchranné služby z Hr. Králové a tak bych mohl pokračovat.

Proč jste nekandidoval do dalšího volebního období?

Z osobních důvodů jsem se nechal vyškrtout z kandidátky.

Je v plánu oprava silnice z Bělohradu na Jičín?

Královéhradecký kraj má tzv. bílou knihu silnic II. a III. tříd, které vlastní a potřebují rekonstrukci. Podle finančních možností a získaných dotací se vždy plánují rekonstrukce silnic. Silnice II/501 Jičín od Špice do L. Bělohradu je v této knize rovněž zanešena. V současné době se zpracovává projektová dokumentace k této komunikaci. Je počítáno s tím, že v příštím plánovacím období dotací EU by na tuto komunikaci mohlo dojít.

Ladislav Stuchlík,
foto: archiv

FINSKÉ ŠKOLSTVÍ

JE VZOREM PRO CELOU EVROPU

*Na jaře letošního roku se ředitel
Základní školy K. V. Raise
Jaroslav Jirásko
zúčastnil pětidenní odborné stáže
ve Finsku za účelem poznání systému
fungování finského školství.
O zážitky a postřehy se podělil
s Bělohradskými listy.*

Finsko – země tisíců jezer, Nokia, zimních sportů a sauny je také zemí kvalitního školství. Během posledního půlstoletí se finské školství dostalo na evropskou špičku a v testování PISA a hodnocení OECD drží tradiční první příčku. Pro mnohé evropské země se finské školství stalo vzorem a zdrojem nápadů pro změny k lepšímu.

Seznámení se se systémem fungování finského školství je po profesní stránce velmi zajímavé. Srovnání s jinými zeměmi, neřkuli s Českou republikou, je však problematické. Už výchozí podmínky – postavení učitele, jeho společenská prestiž a nadprůměrné ohodnoce-

ní se zcela vymyká našim měřítkům. Profesní příprava učitelů probíhá na vysokých školách, přičemž se jedná o obor velmi lukrativní a ke studiu je tak přijat pouze zlomek uchazečů. Osobně jsem navštívil pedagogický institut v Helsinkách a statistiky ukazují, že se jedná o školu opravdu výběrovou. Na tuto vysokou školu probíhá dvoukolové přijímací řízení, v prvním kole se v loňském roce přihlásilo 800 uchazečů, do druhého kola jich postoupilo 300 a přijato jich bylo 150. Všichni však VŠ zpravidla dokončí a naprostá většina nastupuje do škol. Nástupní plat finského učitele je již při nástupu do zaměstnání 1,3 násobek průměrného finského platu. Finský učitel je však opravdový profesionál – kromě finštiny zvládá dokonale druhý úřední jazyk Finska, švédštinu, má státní zkoušku z angličtiny a atestaci pro výuku na určitém stupni školy. Je povinen účastnit se celoživotního kariérního vzdělávání – samozřejmě s motivací vyššího platu. Společenská prestiž takového odborníka je obrovská, zájem o učitelské povolání je ve Finsku enormní.

Ve Finsku není uzákoněna povinná školní docházka, ale tzv. povinné základní vzdělávání. To znamená, že zákonní zástupci neodpovídají za to, že jejich dítě chodí do školy, ale za to, že mu zajišťují vzdělávání na standardní úrovni. Přestože finský stát soukromé, alternativní a mimoškolní formy vzdělávání podporuje, 97 % finských žáků chodí do obecních a městských škol (stát školy nezřizuje, pouze financuje). Zde mají žáci mimořádné podmínky – skvěle vybavené školy, učebnice, sešity a veškeré pomůcky zdarma; obědy a školní autobusy platí též finský stát. Žáci mají 15 – 30 minutové přestávky, škola začíná nejdříve v 8.00 (ale častěji v 9.00) hodin a běžně trvá do 16.00 hodin.

Mladí Finové nastupují do školy v sedmi letech, základní škola má devět ročníků, takže

většina finských žáků odchází na střední školu po dovršení 16 – 17 let. První stupeň základního vzdělávání má šest ročníků (1. – 6. třída), druhý stupeň má tři ročníky, 7. – 9. třídu. První a druhý stupeň funguje na různých školách, takže na primární základní škole jsou šestáci nejstarší, poté odcházejí na jinou školu a pokračují do devátého ročníku na sekundární základní škole. Na primární škole mají ve třídě maximální povolený počet žáků 24, skutečnost je však kolem 20 žáků. Ve třídě jsou během výuky minimálně dva pedagogičtí pracovníci. Sekundární školy jsou podobně zaměřené jako u nás – jednotlivé odborné předměty vyučují různí učitelé. Malé procento žáků absoluuje ještě desátý ročník základní školy.

Po ukončení základního vzdělávání (absolvováním povinného státního testu) žáci pokračují na středních školách (po absolvování povinných přijímacích zkoušek a s bonusem dle prospěchu na ZŠ). Téměř 60 % Finů pokračuje ve studiu na čtyřleté všeobecné vzdělávací škole (podobá se našimi gymnázii) a zbytek studuje na tříletých polytechnických školách (naše odborné školy) se specializací na řemeslo nebo určitou profesi (jen 2 % odcházejí do praxe se základním vzděláním). Všeobecně vzdělávací školy (gymnázia) však vyučují systémem podobným vysokým školám – žáci navštěvují přednášky a praktika dle nabídky školy, mohou si vybrat ze široké nabídky předmětů a seminářů, ale zároveň musí splňovat podmínky velmi přísného a jasně definovaného kreditního systému. Kredity se získávají za písemné práce, praktika, praxi a jiné aktivity – každý student musí všechny aktivity absolvovat a nezíská-li dostatečný počet kreditů, na gymnázium končí. Studium na gymnázium je zakončeno státní maturitní zkouškou (finština nebo švédština, angličtina, matematika, všeobecné znalosti).

Fenomémem finského školství je inkluziv-

Gymnázium v Turku

Polytechnika v Jarvi

Před hotelem

S učitelem chemie na gymnáziu v Helsinkách

ni vzdělání. Postoj k hendikepovaným nebo nějakým způsobem vyčleňovaným žákům (cizinci, sociálně slabé rodiny, přistěhovalci,...) je příkladný. Každému takovému žákovi je poskytována speciální péče, většina jich má k dispozici asistenta a psychologa, jejich výuka se výrazně individualizuje a přizpůsobuje potřebám žáka. Na inkluzi Finsko vyčleňuje nemalé finanční prostředky a péče o hendikepované žáky patří ke státním prioritám. Pokud ani po maximální podpoře integraci do běžné třídy žák nezvládne, je přerazen do speciální třídy o maximálním počtu 12 žáků, s několika speciálními pedagogy, psychologem, asistenty a s výukou dle individuálních plánů. (Obvykle se však jedná o žáky s těžkým postižením – například Downovým syndromem. Většina hendikepovaných je plně a úspěšně integrována).

Výrazným prvkem finské vzdělávací soustavy jsou střediska vzdělávání dospělých. Jsou to státem zřízené instituce, ve kterých se celoživotně vzdělává 75 % (!!!) Finů. Střediska navštěvují všechny věkové kategorie – setkali jsme se i s dvaasedmdesátiletým účastníkem výuky francouzštiny. Střediska nabízejí nepřeberné množství aktivit – od háčkování a keramiku až po výuku cizích jazyků, IT gramotnost, ekonomii, filozofii a historii. Vše je financováno ze státního rozpočtu a účastníci navštěvují celoživotní vzdělávání zdarma. Střediska zároveň plní úlohu přistěhovaleckých center – ve střediscích se cizinci učí finštinu, a to tak dlouho, dokud se finsky alespoň minimálně nedomluví (jen tak na okraj – Finsko se o přistěhovalce stará určitým finančním příspěvkem do té doby, dokud se za státní peníze nenaučí finský jazyk. Jakmile se domluví, je připraven se plně začlenit do finské společnosti a veškerá péče státu v tomto směru končí).

Během stáže ve Finsku jsme navštívili pět finských škol, finské ministerstvo školství, institut dalšího vzdělávání dospělých a institut pro přípravu učitelů. Navštívili jsme též velvyslanectví ČR v Helsinkách. Oproti ostatním budovám ani jedna škola nebo školské zařízení nebylo neudržované, většina škol jsou nové moderní budovy patřící mezi významné (a často jediné) architektonické zajímavosti daného místa.

INFORMACE V KOSTCE:

- Finsko se pravidelně umísťuje v mezinárodních testech PISA a v testech OECD na první pozici (další prvenství Finsko drží v žebříčku připravenosti studentů, v žebříčku svobody tisku a je to též země s nejmenším indexem korupce).
- Výdaje ze státního rozpočtu na školství činí ve Finsku cca 6 % HDP.
- Hodnocení na základní škole probíhá na škále 4 – 10 (4 slabší výkony, 10 nejlepší výkony).
- Ve Finsku neexistuje školní inspekce ani jiný státní kontrolní orgán.
- Na školách si všichni tykají.
- 85 % Finů má maturitu, 66% vysokou školu.
- Finské základní a střední školy jsou zřizovány městy a obcemi.
- Profese učitele vítězí každoročně v žebříčku „vysněných“ povolání.
- Žáci základních a středních škol mají zdarma pomůcky, sešity, učebnice, obědy a cestu do školy a ze školy.
- Typy a zaměření škol jsou centrálně regulovány státem, stát též určuje, kolik žáků a na jaké obory bude přijato.
- O přijetí žáka na školu nerozhoduje ředitel školy, ale ministerstvo (elektronický systém, který zohledňuje žákovy výsledky během školní docházky, výsledky u přijímacích zkoušek a výsledky státního testování žáka).
- 75% Finů se celoživotně vzdělává.

O FINSKÉM ŠKOLSTVÍ BY SE DALO NAPSAT MNOHÉ.

NA ZÁVĚR NĚKOLIK PŘEKVAPUJÍCÍCH POSTŘEHŮ Z POBYTU:

Jižní Finsko není hezká země, většinu rozlohy tvoří roviny s křovinatým porostem nebo řídkým lesem.

Finové jsou nepohostinní - na většině návštěv jsme nedostali ani skleničku vody.

Všichni dospělí Finové mluví perfektně anglicky, většina též rusky a švédsky, velmi dobře se anglicky domluvíte již s dvanáctiletým dítětem.

Finská města nejsou architektonicky zajímavá. Města, která jsme navštívili (Helsinky, Turku, Lahti, Suajaervi), jsou neudržovaná, špinavá, s množstvím odpadků a se starými chodníky.

Na skvělých rovných a udržovaných silnicích jsme neviděli nikoho porušit jakýkoliv předpis.

Finové jsou rusofilové - mají Rusy opravdu upřímně rádi.

Jaroslav Jirásko, foto: autor

MÍSTNÍ NÁZVY V BRTVI, JAK SE ZRODILY A PŘÍBĚHY K NIM SE VÁŽÍCÍ

V každé obci jsou odpradáвна některá místa pojmenována jmény, která známým sousedům kdysi a ještě i dnes umožňují orientaci při určování polohy polí, lesa a jiných míst, či událostí spojených s těmito místy.

Nejinak je tomu i v Brtvi, kde mimo lehké vysvětlitelných místních názvů jsou i takové, u nichž v průběhu staletí se na původ názvu zapomnělo a v současnosti se o jejich vzniku pouze spekuluje. Tak například:

Adamova rokle

Na severním okraji Brtve, pod cestou do Hůry a pod hájenkou, je z části zalesněná roklinka, která od nepaměti nese název Adamova rokle. Toto pojmenování ještě i v současnosti vzbuzuje tajemné asociace o naháčích – adamitech zde se za husitů scházejících, či asociace jiné, leč pravda je jinde a není tak tajemná. Totiž: V polovině 17. století hospodařili v Brtvi mimo chalupníků jen dva sedláci, kteří na svých gruntech přečkali válku třicetiletou a kteří měli u svých usedlostí největší výměry polností. Jistě byli z jednoho rodu, možná bratři a jejich příjmení bylo Vinčálek. Na tehdejším statku dnešního čp. 4 hospodařil Adam a na statku dnešního čp. 11 hospodařil Jiří Vinčálek. Z nich pak vyšli všichni Vinčálkové z Bělohradska od tehdy až do současnosti.

Podstatné však je, že jedině v tomto brtevském rodě Vinčálků bylo jméno Adam ve zvláštní oblibě, protože tímto jménem byli křtěni jejich synové až do osmnáctého století a že Vinčálkové měli zmiňovanou roklinku od nepaměti ve vlastnictví. A zcela jistě po některém Adamovi z nich roklinka byla kdysi pojmenována.

Poslední z Vinčálků, kteří roklinku drželi, byli Vinčálkové z čp. 11. Několik bylo též Adamů a ještě dnes v rokli pozemky vlastní Čefovští z brtevského čp. 12, tedy z usedlosti, která vznikla v r. 1792 na polovině tehdy rozděleného statku čp. 11.

Do Adamovy rokle

Lyžovat jsme chodili většinou na Malá a Velká Nebeša a do Údolička. Jednou někoho z nás kluků napadlo, že půjdeme sjíždět do Adamovy rokle. Ten nápad se mi zrovna moc nezdál, vždyť tam je poměrně dost mladých stromů, žádné průseky, kde by se bezpečně lyžovalo. Snad jenom jedna úzká cesta. Že jsem na ski s kandahárem a v gumových lyžákách s olovenou špičkou sjel bez „setkání“ s nějakým stromem až dolů, byl velký zázrak.

Kameník děda Lánský z Mandžuska, z Prostřední Vsi, mi vždycky povídal, že do Adamovy rokle je zbytečný chodit na houby. Tam nikdy nerostou a růst prej nebudou...

Nejsem žádný velký lyžař-sjezdář a taky prachbídný houbař, vím však, že Adamova rokle, to tmavé údolí bez slunce, které máte po levé ruce když jdete „novou“ cestou od Brtevé hájenky do Hůry, není žádný lyžařský a houbařský ráj...

Eduard Čeliš

Holotovsko či Holotousek

Rozdrobené kousky pozemků malých brtevských chalupníků obývajících kdysi stavení dnešních čp. 1, 3, 5, 17, 18, 20 a čp. 23 a které se nacházejí po obou stranách polní cesty z Brtve na Vřesník, se odpradáвна nazývají Holotovsko, či Holotousek. A na původ tohoto místního pojmenování přišla i řeč, když jsme s přáteli nedávno a právě v den tetínské vraždy, pořádlí výlet na Vřesník. Spekulováno bylo o holině, tedy místu bez porostu, která pojmenování zapříčinila, spekulováno bylo o brtevské chudině – „holotě“ v tomto prostoru hospodařící, ale i v tomto případě je pravda jinde.

Útrapy války třicetileté totiž nepřečkal, možná zemřel či grunt svůj opustil z jiných důvodů, sedlák jménem Holata. Byl to větší sedlák než zmíněný Vinčálkové, protože měl více pozemků, které po válce zůstaly ladem bez hospodáře a i stavení jeho zaniklo. Důkazem toho je zápis v berní ruce z r. 1654, kde tento grunt je zaznamenán jako stavení „Holatovský“, po němž zůstalo pouze „místo“. Později, asi v r. 1657, byl statek rozparcelován mezi domkaře bez rolí, z nichž se stali chalupníci. A tak po sedlákově Holatovi dostalo toto místo pojmenování, a dost možná, že pejorativní nádech v něm, připomínající holotu, sebranku či pakáž dopomohl tomu, že se mu tak říká ještě dnes.

Pionýrem do Holotousku, na sánkách dolů

Bydleli jsme v Brtvi, kousek od hasičské zbrojnice. Měl jsem motorku pionýr, „pařez“ se mu říkalo. Snažil jsem se pionýra vylepšovat a tak jsem mu oddělal výfuk. A právě do Holotousku, do toho kopce na východ od vesnice jsem ho „turoval“. Šíleně přitom pionýr řval, a čím víc řval, tím jsem si připadal, že jedu rychleji.

Jinak Holotousek byl hlavní brtevský lyžařský kopec. Chodili sem lyžovat a sánkovat snad všichni kluci a holky z vesnice, taky se na Holotousku nejdýl držel sníh, protože na jih od kopce začínají zalesněná Mlaka.

Josef Zinecker

Jednou jsme jeli na sánkách z Vřesníku do Brtve a do Prostřední Vsi. Já, asi dvouletá, a moji dva starší bráškové Míra a Kája. Vedle nás šla po cestě naše máma. Nahofe nad Holotouskem jsme si dali sánky nad kopec a že se krásně svezeme dolů. Seděla jsem první a držela se zakroucených postranic sánek. Za mnou bráškové. Na mezi sánky šíleně nadskočily, já vypadla a dolů Holotouskem se na sánkách vezli už jenom Míra s Kájou...

Lenka Pospíšilová

Na Brdiku

Brtevé osadě na samém jižním okraji lesa Mlaka se říká Brdík, či Na Brdiku. Říkáme jí tak my všichni, kteří nejsme zrovna přisprostlí nezdvořáci, či Němci. To proto, že nezdvořáci z poťouchlosti a Němci podle svého způsobu automaticky ve výslovnosti zamění znělé „B“ za neznělé „P“ a název osady pak v podání obou asociuje úplně něco jiného.

Místo samo bylo tak jmenováno odpradáвна a v roce 1784 tam vzniklá osada chalupníků „familiaritů“ název převzala. A podle čeho toto pojmenování? Nejspíše podle staročeského „brdo“, což znamená zalesněnou vyvýšeninu. A poloha místa tomu odpovídá.

Hospoda Na Brdiku

Hostinský Špür měl na Brdiku starý gramofon, který vždycky v neděli večer pouštěl. Někdy, když byla slavnostnější příležitost, tak tady hrál harmonikář na starou heligonku.

Pilo se pivo sedmička a po domácku pálená kořalka, ta však byla pro nás mladíky cenově nedostupná. Hrály se karty, capáři a tancovalo se. I na polkovou melodii swing. Dnešním chuligánům se tehdy říkalo „Potápky“ a ženským „Kristýnky“. Správná Potápka měla dlouhé sako a dlouhé vlasy „na havla“. Potápky měly i svůj styl tance, při swingu se potápěly.

Nám klukům z vesnice se podobný manýry zrovna moc nelíbily. Rádi jsme tancovali valčík, polku nebo tango. Z Brdiku jsme chodili domů do Brtve přes Mlaka a cestou jsme zpívali.

Ladislav Bartoniček

Plot odnesli do Famílie

Jednou jsme šli z nějaké tancovačky kolem Hrnčířových Na Pruhoně, kde bydlel náš kamarád Sláva. Ten, co v roce 45 zemřel na Moravě na zákopec. Sláva s námi na tancovačky většinou chodil, ale tentokrát ne, protože asi týden před tím prohrál něco v capárech. Šlo nás asi šest a někdo dostal nápad, že odneseme celé pole opraveného plotu. Prostě jsme celé pětmetrové pole vysadili a odnesli do Famílie. Milej plot jsme postavili u Mádlů ke dveřím a zabouchali na okno. Z povzdálí jsme sledovali, jak starej Mádle po otevření dveří převrátil celej plot!

Druhý den odpoledne k nám přišel četnický strážmistr Chalupník, ten už všechno věděl, kdo u toho byl a komu jsme plot sebrali. Každý jsme dělali, že o ničem nevíme a tak. Strážmistr to vyřešil jednoduše: „Ať to je do večera v pořádku, nebo s váma zatočím!“

Večer jsme ve stejném složení odnesli plot zpátky k Hněřřovům. Byla už tma, tak se to nějak popletlo a plot jsme nasadili špičkami dolů...

Ladislav Bartoniček

Mlaka

Les Mlaka se nachází na jihovýchodním okraji brtevéského katastru a již pradávno svůj název získal podle toho, že je zamokřený a zabahněný a staročeský výraz „mlaka“ totiž bahno znamená. A ještě i dnes – možná že již jen my starší slovo „mlaka“ pro louži použijeme.

Jen pro zajímavost uvádím, že tento les měl jako rodiště v křestním listě zapsaný cikán Jan Serynk, který se tam právě na Barboru dne 4. 12. 1852 narodil Josefce Růžičkové, neprovdané družce Jiřího Serynka. Ten pocházel z Milčic u Nymburka a v lese se svým koníkem a vozem „kvartýroval“. Farář v matrice zapsal, že byl obchodník s řemínky. Již dospělý Jan se o své úřední doklady vůbec nestaral a tak za jeho života bělohradští faráři do r. 1927 mu vydali celkem neuvěřitelných 11 opisů křestního listu. V současnosti žije na území republiky 5 nositelů tohoto příjmení, nejspíše potomků jmenovaných, kteří jistě ani netuší, kde se jeden z jejich předků narodil.

Famílie

či Na Famílii

Tak se od r. 1784 nazývá jižní část Brtve, kde kolem nádvorí bývalého a právě rozparcelovaného panského dvora vzniklo nové a již na první pohled neobvykle sevřené osídlené místo. Vzniklo většinou přestavbou hospodářských budov dvora na obydlí nových chalupníků, kterým díly polí z rozparcelovaného dvora byly pronajaty. A protože jim půda byla pronajata do dědičného nájmu rodiny – famílie a noví chalupníci byli zvaní familiarity, přeneslo se pojmenování na celé toto sídliště a i okolní pozemky.

Josef Špür; foto Ladislav Stuchlík

BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA A VÁNOCE

Ježíšek - Boží Jezulátko, které plní přání hlavně dětem, je především krásnou českou tradicí.

Za našimi hranicemi totiž nadělují dárky většinou staří, fousatí staříci. V sousedním Německu je to Weihnachtsman, v Rusku všem známý děda Mráz, v Holandsku Mikuláš, v anglosaských zemích Santa Claus.

Ten poslední jmenovaný mně trochu dělá starosti. Je mnohem vlezlejší, než ti ostatní.

Mám pocit, že se prostřednictvím televize a všudepřítomných reklam snaží vloudit do našich domovů a toho našeho pravého Ježíška uvrhnout v zapomnění. To by ale byla velká škoda.

Co si děti myslí o Ježíškovi a jak slaví Vánoce, jsem byla zjistit u žáčků z první, druhé a třetí třídy bělohradské ZŠ. Na otázky tentokrát odpovídali – Michalka Špůrová, Jiří Ludvík, Nikolka a Terezka Šecovi, Vítek Barochovský, Vojta Břeský, Vojta Hrnčíř a Terezka Jirásková.

Jak se připravujete na Vánoce?

- * **Michalka** - Pečeme cukroví, zdobíme stromeček a ráda taky chodím pomáhat mamce do krámu, když se prodávají kapři.
- * **Vojta H.** - Já někdy chodím k dědovi pomoci zabíjet kapra, pak se pro mě mamka staví a vezmeme ho domů. Doma potom pečeme cukroví a perníčky.

Je něco, co na vánočních svátcích nemáte rádi?

- * **Terezka J.** - Mě zlobí, že chodějí čerti.
- * **Jirka** - To, že Ježíšek nikdy nechodí včas. Vždycky jdeme do pokoje a čekáme tam aspoň hodinu, než zazvoní.
- * **Michalka** - Mně vadí to, že na Štědrý den musím jíst hrachovou polívku.
- * **Vítek** - Já musím jíst zase rybu, nemám ji rád!

Jak sdělujete Ježíškovi svoje přání?

- * **Vojta B.** - My mu to nakreslíme nebo napíšeme, a když nám před Štědrým dnem přinese stromeček, tak si ten dopis rovnou vezme.
- * **Nikolka** - My to pišeme s mamkou a radíme se s ní, co mu napsat.
- * **Jirka** - Dám mu dopis za okno, on si ho vyzvedne a nechá mi tam adventní kalendář. Ale někdy si na to taky vůbec nevzpomeneme...
- * **Michalka** - Jednou jsem mu napsala dopis a než jsem ho stačila dát za okno, tak už zmizel!

Zajímalo by mě, jak podle vás Ježíšek asi vypadá?

- * **Terezka Š.** - Má červenou čepici a na konci bílou bambulku.
- * **Vojta B.** - Je to takovej děda v bílém pyžamu, má bílou čepici a pomocníky, aby to za tak krátkou chvíli všechno stihnul.
- * **Jirka** - Já si myslím, že vypadá jako takovej malej kluk, má na sobě bílé pláště a nad sebou takovej ten kroužek... Jo, a na nohou má motorový trysky!
- * **Vojta H.** - Je oblíknutej v červeném oblečení a má červenou čepičku s bílou bambulí.

Jak u vás vypadá Štědrý večer?

- * **Vojta B.** - Mamka uchystá večeři, potom jdeme nahoru do jednoho pokojíčka a tam vyhlížíme Ježíška. Když zazvoní, tak můžeme rozbalovat dárky.
- * **Jirka** - Když se večeří, tak nikdo nesmí vstát od stolu, než všichni dojedí. Pod talířem máme šupinu a pak se rozbalují dárky.
- * **Nikolka** - Přijde babička s dědou z Doleňáku, najíme se a jdeme se všichni projít. Na zahradě pouštíme rachejtla a potom se rozbalují dárky.

Z jakých dáreků máte největší radost?

- * **Michalka** - Panenka Monster High, protože stojí docela dost peněz.
- * **Jirka** - Ze stavebnice.
- * **Nikolka** - Bindeez korálky – když se postříkají vodou, tak se slepějí k sobě.
- * **Vojta H.** - Pistole Nerf. Už mám dvě a chtěl bych třetí. Lítaj z toho takový talířky, ale není to nebezpečný, jen musíš mít brýle a štít, protože to docela bolí.
- * **Terezka J.** - Mně se líbily desky do školy s obrázkem Hello Kitty. Ale největší radost mám vždycky z medvěda. Už mám doma tři.

Věděli byste, proč se Vánoce vlastně slaví, a byli jste někdy na půlnoční mši v kostele?

- * **Vítek** - Já vím proč se slaví - protože chodí Ježíšek!
- * **Terezka J.** - Já jsem byla na Štědrý večer v kostele a bylo to tam krásný. Nejvíce se mi líbily ty světýlka na oknech. Lidi tam zpívali a hráli a taky tam hrála moje sestra.

Kdybyste si mohli něco přát pro svoje blízké nebo pro někoho, na kom vám záleží, co by to bylo? A co byste si přáli pro děti v Bělohradě?

- * **Michalka** - Pro babičku a dědu i pro ostatní zdraví, a pro děti tady ve škole lepší záchody!
- * **Vojta B.** - Pro svoje blízké dobrý jídlo, jako třeba ty housky se sýrem, co tady maj. A mamku bych chtěl pozvat sem do bufetu ve škole, aby se koukla, co všechno tady je!
- * **Jirka** - Pro mamku a tatku bych si přál, aby se už narodil ten můj sourozenec, co je v bříšku. Pro paní učitelku bych si přál novou tabuli, protože se hrozně špatně smejvá. To se může třeba třikrát smazat a pořád je špinavá. Dětem v Bělohradě bych přál hlavně zdraví a aby jim ostatní paní učitelky dovolovaly jít na záchod a napít se i během hodiny.
- * **Nikolka** - Aby byli zdraví!
- * **Vítek** - Sestřičce Zdeničce panenky a pro sousedku Elišku nějaký pet shopáky (figurky ve tvaru víly). Mamka aby už nebyla nemocná a dětem bych přál, aby byly zdravý a nepraly se.
- * **Vojta H.** - Pro moji mamku bych si přál chameleóna, abych si s ním mohl hrát. Vždycky bych ho pustil, on by změnil barvu a mamce by se schovával...
* **Terezka J.** - Pro rodiče si přeju, aby byli zdravý a hodný, aby se jim dařilo v práci. A pro děti nevím, myslím, že je tady všechno a nic jim v Bělohradě nechybí!

Alena Fléglová, foto: autorka

Bělohradskolázeňské milostné dobrodružství

Poprvé v životě v lázních. Tvářím se vyjukaně, běhám od jedné dveří ke druhé, potkávám desítky neznámých lidí. Nutno poznamenat, že všichni jsou milí a snaží se nováčka navigovat a pomoci mu.

Najednou mne čísi ruka plácne přátelsky po zádech. „Nazdar, ty vole! Kde se tady bereš?“ Vedle mne se objevuje obličej s placatým nosem a drzýma očima. Ty oči měl Petr takové už na základce, později, v učilišti, na ně lovil holky. Loví i dnes, jak se ukázalo při jeho dalších slovech.

„Je to tu senzační! Hned druhý den jsem tady slovil super krásnou babu! Učiněně bombardák! Když jdu od ní, sotva ple-tu nohama. Určitě tě s ní seznámím, ale teď už musím letět, nebo přijdu pozdě na bahýnko. Tak se měj!“

Už za dvě hodiny jsem rovněž začal pospíchat, abych oběhal naordinované procedury, druhý, třetí, čtvrtý den taky... a tak se stalo, že jsme se s Petrem mýjeli. Teprve v pátek mi v kavárně představil tu svoji Jarušku. Jeho štěstí: doma má taky jednu, alespoň se nespole v oslovení, až se příští týden vrátí. Trochu jsem začal pochybovat o jeho úsudku, krásná moc nebyla. Pravda, bombardování jsem naštěstí neokusil. V tom měl asi pravdu, protože když Pánbu naděloval vnady, ona musela jít nejméně třikrát do fronty.

O víkendu jsem oba zahlédl při procházce v Bažantnici, pak v kavárně, při obědě, po večeri, když jsem stoupal do schodů, letmo v chodbě, jak mizí ve dveřích pokoje v prvním poschodí.

V pondělí jsem přivítal možnost strávit volný večer v příjemné společnosti bělohradských literátů a jejich fanoušků v městské knihovně nad knihou. Už tě vidím, Bělohrade!

Na hotel jsem se vracel po jednadvacáté hodině. Padla mlha jako mlíko a teplota klesla někam k pěti stupňům. Najednou vidím před Grandem onou pouličními lucernami prosvícenou mlhou rozostřenou postavu v tričku s krátkými rukávy, jak se schovává za fontánou s anděličkem. I přes špatnou viditelnost poznávám Petra.

„Co tady blbneš?“ podívám se.

„Kamaráde, ty bys mohl zachránit!“ zadrkotal zubama.

„Tak pojď dovnitř!“ navrhuju.

„To já právě nemůžu, v hale na mě číhá Jaruš!“

„To hrajete nějakou hru?“ civím nechápavě.

„Houby hru. Dyť vona si mě úplně zaháčkovala. Řekla, že za mnou přijede domů, chce, abych se rozvedl! Chápeš to?!“

Chápal jsem to až velmi dobře.

„Tak jsi zdrhnul a potřebuješ se jí zbavit, co?“

„No jo... jenomže nevím jak a když tam srčím frňák, tak po mně zase skočí!“

Šel jsem tedy za kamaráda z dětství nasadit život. Vejdu do haly a než se stačím rozhlédnout, popadne mě Jaruška v hodně přeplněném svetříku za ruku a vyhrkne: „Neviděl jste Petra?“

„Jo, před chvílí šel po zadním schodišti s nějakou paní do třetího patra.“

Pro tuto chvíli bylo vyhráno. Zatvářila se jako tejdén starý guláš, sykla cosi o bídácích a odkráčela k barovému pultu. Z povzdálí jsem stačil zaregistrovat, že si cosi nalila do hlavy. Nejméně třikrát po sobě.

Petr v úterý brzo ráno ukončil lázeňský pobyt. Jestli se konaly nebo budou konat nějaké dozvuky, už raději nechci vědět.

Jan Řehounek, kresba: Petr Stuchlík

ADVENTNÍ ČAS

V BĚLOHRADSKÉ MATEŘSKÉ ŠKOLE

„Babí léto“ skončilo. Slunce už na nás jen sem tam mrkne mezi mraky a mlhou, aby se podívalo, jak to bez něj zvládáme. Nastává „dušičkové počasí“, přicházejí krátké dny a dlouhé, tmavé noci. Blíží se advent. Každý rok si tuto dobu snažíme zpříjemnit něčím radostným a veselým.

Začínáme tím, že si společně rozsvítíme ve vstupní hale mateřské školy ozdobený stromek.

Zapíváme si a pak si ve třídách zapálíme první svíčku na adventním věnci. Až zapálíme čtvrtou, budou tu Vánoce. Ale to ještě musíme stihnout plno věcí – seznámit se s vánočními zvyky a tradicemi, naučit se nové koledy, písničky a básně o zimě a Vánocích. Přiblížit si vánoční příběh o narození Ježíška, budovu převléknout do svátečního šatu, vyrobit dárky a přáníčka na koledu a také si společně s kamarády udělat betlém. Abychom lépe věděli jak na to, půjdeme se podívat na výstavu betlémů do Památníku K. V. Raise. Určitě tam najdeme něco, co nás bude inspirovat.

Čím blíže k Vánocům, tím se čas pomaleji vleče... Už aby tu byla Barbora – ta nám vždycky něco nechá v punčoše na okně třídy. Někdy tedy i polínka, brambory a uhlí, ale to víte, má toho moc, splést se může každý! Jen co se potěšíme s dárečky od Barbory, je tu svátek sv. Mikuláše. Ten naši školku navštěvuje pravidelně také – a nejen on, vodí si s sebou anděla a čerta. Co se dá dělat! Kdo má čisté svědomí, nemá se čeho bát – říkála maminka. Hlavně že má s sebou taky nůši s perníčky a jinými laskominami.

Pak nás čeká příprava vánoční besídky. Na tu pozveme i rodiče. Zapíváme jim koledy, předvedeme různé hry, tanečky a básničky, ať vidí, co jejich děti dokážou. Budeme mít i nadílku od Ježíška. Do vánoční pohody zbývá už jen pár dní.

Ani na zvířátka nezapomínáme s nadílkou. Ptáčkům sypeme do krmítek různé dobroty, zvířátkům ozdobíme stromček jablíčky, mrkvemi, oříšky, kaštany, žaludy a senem – ať je jim o svátcích také veselo. Těšíme se na divadelní představení „Betlémská hvězda“, které uvidíme přímo v mateřské škole. Pak zbývá už jen roznést vyrobená přáníčka a dárky po městě, popřát všem, se kterými během roku spolupracujeme a potkáváme se, hezké svátky plné klidu a pohody. Nezapomeneme ani na bývalé kolegyně a na babičky a dědečky v Domě s pečovatelskou službou.

Zapalujeme čtvrtou svíčku na adventním věnci a už se opravdu moc těšíme na Vánoce.

Miroslava Grohová

PŘÍJEMNÉ SETKÁNÍ S PŘÍJEMNÝMI LIDMI

Jako pacient lázní jsem v pondělí 22. října uvítal možnost zúčastnit se v městské knihovně besedy s autory knihy „Už tě vidím, Bělohradě!“

Z tohoto velmi příjemného setkání jsem si odnášel několik dojmů. Ten první byl, jediný, negativní, a sice malá účast bělohradských občanů. Nemohu samozřejmě zkoumat důvody, ale domnívám se, že prohloupili.

Autoři (dva – Lenka Pospíšilová a Stanislav Rudolf, se omluvili ze zdravotních důvodů, tři se dostavili – Eduard Čeliš, Ladislav Stuchlík a Jiří Vacek) vyprávěli zajímavě, byli vtipní a na můj vkus přehnaně skromní. To byl ten první pozitivní vjem. Dalšími byla pohostinnost sympatické paní knihovnice Aleny Kuželové a zaujetí těch návštěvníků, kteří přišli.

Knih samotná, ač jsem v Bělohradě „cizinec“, mě moc potěšila (přečetl jsem ji jedním vzrhem ještě též večer).

Ačkoliv Eduard Čeliš, jako ústřední autor, téměř stydlivě podotkl, že není spisovatel, příběhy jim sepsané mají všechny atributy kvalitních povídek, které ovšem nepostrádají dokumentární hodnotu. Stejně jsou na tom příspěvky spoluautorů, o něž je pan Čeliš požádal.

Platí tady stará pravda, že co není napsáno, jako by se nestalo. Kniha je jakousi svéráznou kronikou pojednávající o mimořádných lidech a událostech kolem nich se dějících. Už nikdy nemohou být zapomenuti. Vcelku je pak kniha autentickým svědectvím o městě Bělohradě v jisté době, v určitém čase.

Město Lázně Bělohrad by si mělo velmi považovat toho, že mezi svými občany a přáteli má takové lidi, kteří se o to zasloužili. Přál bych každému městu, každé obci, patrioty takového formátu.

Posledním a nejkrásnějším dojmem pro mne bylo, že jsem v dosud pro mne neznámém městě našel nové skvělé přátele.

Jan Řehounek, Nymburk, spisovatel

SJEZD RODÁKŮ V LÁNECH

Dne 22. 9. 2012 se konal sjezd rodáků, chalupářů a příznivců malé obce Lány.

I když bylo chladné počasí, den byl prozářený vřelými úsměvy a radostí nad shledáním těch, kteří se dlouhé roky neviděli.

Měli jsme možnost seznámit se s historií i současností obce, shlédli jsme fotografie, dokumenty a videa o činnosti místních organizací a spolků. Lány se mají čím chlubit!

Slovem nás provázela místní kronikářka p. ing. Vlastimil Hrnčíř, který má na celé akci největší zásluhu a patří mu od nás všech velké díky za obětavost a obdiv za naprosto bezvadnou organizaci.

Děkujeme i Janu Maternovi, Vladimíru Jirutkovi a všem ostatním, kteří mu pomáhali. Koláčky na uvítanou byly výborné!

Bylo to krásné odpoledne a těšíme se, že se zase brzy sejdem na vysvěcení místní kapličky s novým zvonom.

Olga Mišková, Nový Bydžov

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY

Termíny svozů komunálního odpadu
během vánočních svátků:

neděle	pondělí	úterý
23.12.2012	31.12.2012	1.1.2013
Lázně Bělohrad	Dolní Nová Ves Horní Nová Ves Prostřední Nová Ves	Brtev Dolní Javoří Hřidelec Lány Uhlíře

Spuštěn nový internetový obchod na adrese:
www.shop.pcasist.cz

Výhodná nabídka:
PC Asist - Asistenční služba pro Vaši počítač

- Procesor: Intel Core 2 Duo E6700 3.0 GHz
- Memorie: 4 GB
- Matice: 300 GB
- Matice: 300 GB
- Operační systém: Windows 7
- Operační systém: Windows 7
- Operační systém: Windows 7

Asist Internet Security zdarma

Původní cena
13990 Kč

Objednejte na obchod@pcasist.cz

* Cena platí při objednání do 31. 12. 2012

PC Asist - Asistenční služba pro Vaši počítač
Domská 191, 507 01, Lázně Bělohrad
Telefon: 465 505 910
mal@pcasist.cz
www.pcasist.cz | www.shop.pcasist.cz

MODERNIZACE BĚLOHRADSKÉ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Již v roce 2008 byly zahájeny „přípravné“ práce na projektu zateplení budovy mateřské školy v Horní Nové Vsi – projektová dokumentace a energetický audit budovy. V květnu 2010 byla v rámci Operačního programu životního prostředí podána žádost o dotaci, která byla městu Lázně Bělohrad

přislíbena 15. 11. 2010. Oficiální název projektu - „Soubor opatření ke snížení energetické náročnosti budovy MŠ Lázně Bělohrad – Horní Nová Ves 112“. Na podzim roku 2011 proběhlo výběrové řízení na generálního dodavatele stavby. Byla vybrána firma ASJ, s.r.o. ze Světí u Hradce Králové, která od 1. 5. 2012 do 8. 10. 2012 realizovala stavební úpravy sídla mateřské školy. V celé budově došlo k výměně oken a vchodových dveří. Stávající elektrokotle byly nahrazeny tepelným čerpadlem. Dále byla zateplena podlaha na půdě a obálka budovy, opravena střecha, vyměněny okapy, svody, hromosvody. Budova získala novou fasádu. Také bylo opraveno prostranství před budovou. Celkové náklady akce činily 3.582.215,60 Kč (projektová příprava – 502.392,60 Kč, stavební práce a opravy 3.014.823 Kč, inženýring 65.000 Kč). Z toho dotace z Operačního programu životního prostředí byla 1.600.000 Kč.

Velké poděkování patří zřizovateli – městu Lázně Bělohrad za podniknutí všech kroků, které vedly k úspěšné realizaci modernizace naší mateřské školy, obzvláště pak panu místostarostovi Jiřímu Bičíšovi a investiční referentce Ing. Martině Šubrtové.

Poděkování patří také firmě ASJ, s.r.o. za provedení stavebních úprav. Zaměstnancům tohoto pracoviště, kteří se spolupodíleli na přípravě budovy před zahájením stavebních prací a zároveň ve ztížených podmínkách připravili budovu na zahájení nového školního roku, patří rovněž díky.

Jana Feixová, ředitelka školy

Při zajišťování odvodnění areálu firmy DEPRAG, kde se likvidují budovy zasažené starou ekologickou zátěží, byl odkryt historický zděný kanál vedoucí přes zámekský park do Javorky. Naším předkům muselo dát mnoho práce vytvořit takto náročné dílo. Celý kanál je vyzděn z tesaného kamene a jeho výstavba potvrzuje, že v minulosti byly vodní poměry v bělohradské kotlině úplně jiné. Západní část dnešního města byla značně zamokřená, což dokazují i staré mapy. Postupným odvodňováním se voda z krajiny ztrácí a může nastat doba, kdy i tady ji bude nedostatek.

(las)

Oprava:

V BL5/2012 došlo k chybě v článku
Nedělní koncerty
v Bažantnici.

Správný text je:

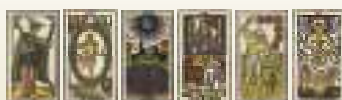
*Když se nám narodila
dvojčata a my se vrátili,
začala jsem znovu
chodit na koncerty.*

Klukům je ...

Za chybu se omlouváme.

VÝKLAD KARET

SVATOJANSKÝ TAROT
EVA FRANCOVÁ ~ 20 LET ZKUŠENOSTÍ

400,- / výklad ~ tyet@seznam.cz ~ tel. +420 607 565 285

**VÝKONNÝ
JEDNODUCHÝ
ATRAKTIVNÍ**

VAŠE WEBOVÉ STRÁNKY OŽIJÍ

COMPLETE INTERNET SERVICES

FORTNA 43, 506 01 JIČÍN

**TVORBA INTERNETOVÝCH STRÁNEK
VÝVOJ WEBOVÝCH APLIKACÍ**

www.cis.cz 800 900 231

info@cis.cz

**Autoškola
Lejsek**

ZAHAJUJE:

**nově
v Lázních Bělohradě**

kurzy autoškoly pro skupiny:

motoristický A1, A do 25kW, A bez omezení
osobní automobily B, B1
rekreační automobily C, C1 a Javorky T

**zahájení každou středu od 16:30 hod
v budově Základní školy K.V. Raibe**

Komenského 95, L.Bělohrad (převážky sebou)

dále provádíme:

školení řidičů referentů
školení profesní způsobilosti
kondiční jízdy

Kontakt:

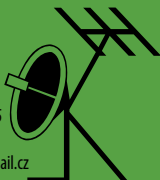
Autoškola Lejsek • Kartova 158, 506 01 Hořice
mob.: 603 869 704 • tel.: 493 621 660 • e-mail: info@auto-lejsek.cz
www.auto-lejsek.cz/autoškola

SATELITY

PRODEJ • MONTÁŽ • SERVIS

- SKYLINK, CSLINK
- montáže, rekonstrukce společných antén (STA)
- příjem SAT-HD, DVB-T
- telekomunikační zařízení
- slaboproudé rozvody
- měření signálu, rušení
- dodávky „na klíč“

Knap Petr
Klášteří 59
Nová Paka
Tel.: 603 474 395
493 724 267
E-mail: raki@email.cz

KLEMPÍŘSTVÍ
A POKRÝVAČSTVÍ
IMLAUF
LÁZNĚ BĚLOHRAD

KOMPLETNÍ REKONSTRUKCE A REALIZACE
NOVÝCH STŘECH VČETNĚ KLEMPÍŘSKÝCH
A TESAŘSKÝCH PRACÍ, VZDUCHOTECHNIKA.

tel.: **603 541 290**
www.imalauf.eu, imlauf@imalauf.eu

NORA A VALÉRIE MAŽORETKY

Letošního srpnového Mistrovství Evropy v mažoretkovém sportu v polském Opole se po postupu z finále v ČR zúčastnilo 16 mažoretek - kadetek z Domů dětí a mládeže v Hořicích. V disciplíně show obsadily Světlušky se skladbou Kominíkovo štěstí druhé místo a pyšní se titulem 1. vicemistryně Evropy.

Mezi osmičkou kominíků jsou i dvě bělohradské mažoretky:

8letá NORA KORDÍKOVÁ a její o tři roky starší sestra VALÉRIE.

Nora se navíc stala mistryní ČR pro rok 2012 v sóloformaci s náčiním baton (hůlka) v kategorii minikadetek a s náčiním pom - pom (třásně) 2. vicemistryní, lépe řečeno: byla třetí, bronzová.

A Valérie byla na MR členkou stříbrné šestice děvčat v miniformaci - baton.

Vždycky jsem si řadil rodinu Kordíkových z Bělohradu mezi truhláře a fotbalisty. A najednou jsou tady mladé mažoretky.

Mažoretky jsou dnes zcela plnohodnotným odvětvím sportu. Sportu, ve kterém patří ČR k absolutní evropské špičce. Lidé si je však stále spojují jenom s dechovkou, uniformami a strohým pochodováním. Mažoretkový sport však prošel ohrovsou změnou. Kostýmy jsou čím dál efektnější, dechovku nahradila moderní hudba a s hůlkou jdou dělat neuvěřitelné věci.

Přišel jsem si tedy povídat o mažoretkovém sportu, o kterém doopravdy moc zrovna nevím. A tak mě „školily“ Nora s Valčou...

„Jako hodně malé začínaly holky v Hořeňáčku u Zdeny Rychterové. A když jsme jednou jely na plavání do Hořic, tak nám Gabriela Festová povídá, ať se přijedeme podívat na vystoupení mažoretek. Valču i Noru to chytlo. Cvičení, kostýmy, moderní hudba. Doslova se zamilovaly. Objevily svůj sport,“ povídá maminka holek Vendula Kordíková a dodává:

„Gabriela Festová má velkou zásluhu na rozvoji mažoretkového sportu v Hořicích, ve skromných podmínkách její děvčata konkurují poloprofesionálním tanečním skupinám. Dělá i choreografii oblíbené hořické partě mužoretků ArtRosa.“

Mažoretkový sport sází na obětavost rodičů. Šestnáct Světlušek vystříhovála babička Líba čtyřlístky a dědové Pavel a Václav zase vyráběli a střikali kominické žebříčky. Když se konalo MR v show v Hustopečích a ve stejný den i ve Vyškově soutěžily sóloformace, tak bylo třeba rychle přejíždět, strojit a líčit se v autech. Díky rodičům a prarodičům se vše zvládlo.

„U nás doma máme svůj pokojíček, kde před obrovským zrcadlem trénujeme,“ povídá Valča. „Před cvičením začne vždycky Valča šileně běhat kolem dokola pokojíčku,“ doplňuje Nora a její oči diblíka se ještě víc rozzáří.

„Holky mažoretkově blbnou neustále, jdeme do školy a ony si točí s deštníkem. Defilé, delší pochod trénují na ulici a sousedi se smějí a udiveně koukají,“ dává k dobru maminka Vendula.

NORA KORDÍKOVÁ

* 23. května 2004

Žákyně 3.A, která má raději češtinu než matematiku.

Od léta kadetka, oblíbené náčiní baton, její dvě a půlminuty dlouhou sestavu doprovází Má maličká od Pavla Nováka. Hraje i na zobcovou flétnu, dobře lyžuje, ale přednost před sjezdovkami má „prkno“. Její bělohradské místočko je rybník Pardoubek. Z knížek má ráda ty o koních.

VALÉRIE KORDÍKOVÁ

* 25. prosince 2001

Žákyně 5.A, pokud má volit mezi matematikou a češtinou, tak se přiklání k matici.

Končí v kategorii kadetek, od příštího roku juniorka. V sólo formaci sází na pom - pom. Stejně jako Nora hraje na zobcovou flétnu a k té přidává i kytaru. Dobře lyžuje i plave. Ráda čte historické knížky.

Eduard Čeliš, foto: archiv Kordíkových

BĚLOHRADSKÝ FOTBAL

V KRAJSKÉM PŘEBORU OČIMA TRENÉRA

Od letošní podzimní části krajského přeboru má FK Lázně Bělohrad - Pecka nového trenéra, 48letého

VLADIMÍRA TÁBORSKÉHO mladšího

S fotbalem začínal jako gólman žáků pražské Sparty, poté chytal v dorostu Dukly Praha, na vojně hájil branku VTJ Hradec Králové, divizi odchytal v Mělníku a pět let působil na Maltě v ligové Valletě.

Pochází z fotbalové rodiny. Jeho otcem je bývalý vynikající pravý obránce Sparty Praha a fotbalové reprezentace, dnes 68letý televizní komentátor Vladimír Tábořský starší. Strýc Jaroslav Dočkal a další příbuzný František Kopač zase ligoví hráči a trenéři.

Má trenérskou B licenci UEFA a do trénování se pustil už na Maltě v mládežnické akademii. Po návratu do Čech koučoval v Hořicích dorost, běčko i áčko. Deset let.

Manželkou Tábořského mladšího je rodilá Maltanka Ruth. I jejich dcera se upsala fotbalu, kope v ligovém týmu Hradce Králové. V Hořicích Tábořští provozují již šestnáct let sázkovou kancelář s kavárnou.

Mužstvo se raduje z vítězství v Lázeňském poháru 2012. Doufáme, že stejná radost propukne na konci sezony 2012-2013.

Pane trenére, po odehrání třinácti utkání jste se třinácté body na třinácté příčce krajského přeboru. Počítal jste při zahájení soutěže s takovouto bilancí?

Do odehrání podzimního kola nám ještě chybí dva zápasy. S Jaroměří a Slávií Hradec Králové hrajeme doma (až po uzávěrce BL č.6, 11. a 18. 11). Pokud uděláme čtyři, lépe šest bodů, budu spokojen. Nezačali jsme dobře v České Skalici, kde jsme po deseti minutách vedli 2:1, pak se nám zranil golman Čížek, dokonce musel chytat stopér Hartl a my nešťastně prohráli 3:4. Přišlo i vážné zranění Tomáše Marka v Hořicích, hodně žlutých a červených karet, dlouhé tresty. Museli zaskakovat hráči z rezervy a dorostu.

Kdo je vaším favoritem KP?

Sice vede Červený Kostelec, kde jsme prohráli vysoko 2:7, neproměnili jsme však hodně šancí a propadli v defenzivě. Výsledek je pak hrůzostrašný. Podle mého názoru je Trutnov favoritem, je fotbalovější než dosud vedoucí Kostelec.

Jak vypadá podle trenéra Tábořského hodnocení bělohradských fotbalistů?

Oporami jsou Kazda, Šrám, Blažek, kanonýr Rychecký. Překvapil mě Petr Jezbera, řečený Petrescu. Když byl v trestu Míra Rychecký, tak on naskočil z okresního přeboru do sestavy. Dává góly, je rychlý, technický, poctivý v tréninku.

Á propos, Míra Rychecký, útočník s číslem 14 na zádech. Jeho děda seděl na lavičce blízko vašeho otce, který se ptal fanoušků:

„Kdo je ten kluk se čtrnáctkou. Je dobrý, klidně by moh kopat vejš!“

„To je můj vnuk, pane Tábořský!“

Míra, i přes pětizápasovou stopku, nastřílel polovinu našich branek. Možná bude králem střelců v KP. Tu vaši historku jsem neznal, ale táta jezdí na hodně utkání v Bělohradě a s předvedenou hrou je spokojen. V Praze chodí na divizi a přebor hrstka diváků. Tady tři stovky.

V čem se musí váš mančaft zlepšit?

Především v defenzivní činnosti. A pak v disciplinovaném přístupu k samotné hře. Časté žluté a červené karty prameni z ukřivdnosti některých hráčů. Ukřivdnost je někdy oprávněná, někdy neoprávněná...

Jaké jsou fotbalové podmínky v našem městě?

Myslím, že velmi dobré. Podívejte se na dnešní podvečerní trénink na „umělce“ (ukazuje na perfektní tmavozelený osvětlený plac a dvanáctku svých svěřenců hrajících závěrečné běčko). Takové podmínky Dvůr Králové zdaleka nemá. I obě hřiště v Bažantnici, skvělí diváci a obětaví funkcionáři, nemají chybu. Jediným mínusem jsou zastaralé a nevyhovující kabiny.

Na závěr jednu perličku.

Oba Tábořští, mladší i starší, jako by si z hlasu vypadli. Klidňáko by se mohli střídát u moderátorského mikrofonu a nikdo by nic nepoznal. Po této profesi však Tábořský mladší netouží. Tak ať mu u nás v Bělohradě vyjde profese.

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves a archiv FK

VZPOMÍNKOVÁ AKCE NA POPRAVENÉ ZA HEYDRICHIÁDY

Před sedmdesáti lety vyvrcholila německá odvěta za atentát na Reinharda Heydricha.

V koncentračním táboře Mauthausen bylo popraveno 294 spolupracovníků a blízkých příbuzných parašutistů. Jejich okamžitým zavražděním po příjezdu do tábora se v podstatě završily ztráty, které šly na vrub atentátu.

V katedrále sv. Víta na Pražském hradě proběhla 23. 10. 2012 vzpomínková akce na osoby popravené za druhé světové války v koncentračním táboře Mauthausen v přímé souvislosti s atentátem na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Popravy tam začaly před 70 lety v roce 1942 a v první vlně bylo zavražděno 294 osob, proto také v katedrále hořelo 294 svíček.

Vzhledem k tomu, že mezi popravenými bylo 6 členů rodiny Vojtiškovy z Lázní Bělohradu, zaměstnanec jejich tiskárny Ladislav Trojánec a snoubenec dcery Boženky Miroslav Jelinek, vydala se uctít jejich památku do katedrály sv. Víta také delegace z našeho města. Ke starostovi Pavlu Šubrovi, Ladislavu Stuchlíkovi a Josefu Špůrovi se v Benátkách nad Jizerou přidala paní Jana Rejhonová - Vojtišková. Paní Jana je jediná, která z rodiny Vojtiškovy nacistické vraždění přežila. Ne však bez následků. Jako půlroční dítě byla odvezena do Prahy, kde na ní byly vykonávány lékařské pokusy, které zanechaly trvalé těžké zdravotní následky. Delegace se krátce sešla s hlavním iniciátorem akce, historikem a badatelem Jaroslavem Čvančarou, který zástupce města na pietní akt pozval.

Na vzpomínkové akci se sešlo asi 250 lidí, včetně několika desítek příbuzných popravených. Byli tu i lidé, kteří heydrichiádu a nacistické represe sami zažili - třeba Milan

Zapletal, bratr popraveného Libora Zapletala, parašutisty ze skupiny Bivoauc. Na počátku pietního aktu byla čtena jména všech 294 popravených osob a za každou oběť zapálena svíce. Žádušní mši sloužil pražský arcibiskup Dominik Duka, který poděkoval za to, že se mohl osobně zapojit do vzpomínkové akce.

Při bohoslužbě byl do katedrály přinesen také originál Palladia země české, kterému věřící připisují ochrannou moc nad českými zeměmi. Jde o nejstarší a nejuctívanější mariánský obraz u nás a jeho významnost je srovnatelná s korunovačními klenoty. „Doufejme, že i ta dnešní bohoslužba a přítomnost palladia nám pomůže k tomu, abychom se naučili větší vzájemnosti,“ uvedl pražský arcibiskup Dominik Duka.

Druhý den vzpomínková akce pokračovala přímo v koncentračním táboře v Mauthausenu.

Vzhledem k tomu, že v Lázních Bělohradě koluje mnoho otázek kolem zapojení

rodiny Vojtiškovy do akcí vedoucích k atentátu na Heydricha, jejich uvěznění a pozdější popravy, usiluje Městské kulturní středisko o besedu s Jaroslavem Čvančarou, který je jedním z největších znalců historických skutečností této události. Pokud někdo má nějakou vzpomínku, fotografie či věci vážící se k rodině Vojtiškových, prosíme, kontaktujte Městské kulturní středisko.

*Připravil Ladislav Stuchlík
s využitím podkladů ČTI,
foto: autor a archiv*

Palladium je obraz uctíváný už od raného středověku. Začátkem 17. století ho stavby prohlásily zaštitou - tedy přímo za palladium. „Palladium bylo vnímáno jako symbol češství, symbol nejstarší tradice, která nás spojuje s Přemyslovci, se svatým Václavem, a udržuje kontinuitu českého národa,“ vysvětluje děkan Vladimír Kelnar. Od té doby bylo uloženo v kostele ve Staré Boleslavi - originál se ale na veřejnosti objevoval jenom zřídka, např. po skončení druhé světové války. V roce 2008 se pak obraz vrátil do Prahy.

CHRÁM ZVĚSTOVÁNÍ PANNY MARIE V MILETÍNĚ

7

K
O
S
T
E
L
Y

N
A

B
Ě
L
O
H
R
A
D
S
K
U

Chrám, který se před námi vynoří za miletínským náměstím, překvapí mohutností a velebnou krásou stavby. Bílá zvonice dohlédne svou vysokou věží až ke Zvičině.

Roku 1241 vlastnil miletínský hrad s klášteřem řád německých rytířů. Vstupní brána do bývalého kláštera je dosud zachována. Jeho kamennou kapli pobořili a klášter vyplenili v dubnu 1423 husité. Střídali se tu pak kněží podobojí, až roku 1629 se ujali církevní správy jezuité.

Kostel, který vyrostl na místě obnovené kaple, prošel v letech 1608, 1662 a 1766 významnými úpravami. Ale ničující požár Miletína 17. června 1846 roztavil žarem i zvony. Po dílčích opravách byla na jaře 1899 zahájena novogotická přestavba celého chrámu, pod dohledem prof. hořické sochařské školy, architekta Antonína Cechnera. Navrhl i kompletní vzhled a uspořádání interiéru. 7. října 1900 byl rekonstruovaný chrám vysvěcen biskupem Brynychem.

Kostel je jednolodní, obdélníkový, s pravoúhlým presbytářem, k němuž na jižní straně přiléhá pravoúhlá kaple a na severní straně čtvercová sakristie s oratoří v patře. Loď je s novými opěráky, původní zůstaly zachovány jen dva nárožní u presbytáře. Lomená okna jsou s pseudogotickými kružbami, původní jsou pouze kružby oken v presbytáři. Ten je sklenut dvěma poli původní křížové žebrové klenby na figurálně a rostlinně zdobených konzolách. Triumfální oblouk je hrotitý, v jeho vrcholu je symbol Beránka Božího a po obvodu lomená stuha protkнутá ratolestí, s nápisem. Loď je sklenuta třemi poli pseudogotické křížové žebrové klenby.

Nejstarší částí kostela je presbytář, původně klášterní kaple. Původní gotický je jeho půdorys, klenba a půlkruhový portálek dveří do sakristie, zdobený pletencem. Krásou kazatelny i oltářů zhotovených z bílého pískovce, dekorativními vnitřními malbami a slohovou čistotou představuje

chrám skvost umělecké práce našich předků. Proto v něm tak líbezně zní komorní hudba, sborový zpěv, tóny Pifféria i hlásky dětského zpívání.

Na místo zvonů, zabavených v dubnu 1942 pro vojenské účely, byly zakoupeny tři nové, posvěceny a zavěšeny byly roku 1997 a 1998. Štědře na ně přispěl pan Alois Hlavatý a sbírka občanů.

Z prostředků, které získal P. Jindřich Lacina, byla v 60. letech min. století provedena nová fasáda a v 80. letech vyměněna střešní krytina. V roce 2007 byl z věžičky sanktusníku sňat naklánějící se kříž... V makovici, téměř rozpadlé korozí, byl nalezen průstřel jako památka na ruské vojáky, kteří tábořili v roce 1945 v okolí kostela. Kříž byl pozlacen a v říjnu 2007 znovu vyzvednut na opravený sanktusník. Do nové měděné makovice byly vloženy současné dokumenty jako svědectví pro budoucí generace. Opravené zdi uvnitř kostela byly v r. 2012 natřeny barvou.

Chloubou miletínského kostela jsou dva překrásné betlémy, díla štedrých dárců. Keramický od výtvarnice Drahoslavy Drábkové z Kolína a vyřezávaný řezbáře Kristiána Richtera ze Dvora Králové n. L. Historický betlém, zhotovený P. Filipem Šubrtem, byl v roce 2011 ukraden.

Zvláštní atmosféra miletínského kostela, produchovnělá staletími, je spjata s živou pamětí místa. Chrám, ponořený do mlčenlivého soustředění, naslouchá tikání času. Odměňují ho kapky vody v blízkém sklepení. Bylo vytesáno v pískovcovém masivu také v polovině 13. století a možná i se základy chrámu tajemně propojeno.

Bohoslužby se konají pravidelně každou neděli, kromě poslední neděle v měsíci.

Antonie Vanišová, foto: archiv

